

Y Edebiyat Dergisi Z⁴⁶ arpu

ISSN: 2687-2307 Mayıs - Haziran 2025

Fotoğraf: Yasin MORTAŞ

Abdullah HARMANCI * Yasin MORTAŞ * Mustafa UÇURUM * Ercan SAĞLAM * M. Nihat MALKOÇ
Akif NECİPSOY * Akif Dut * Mehmet MORTAŞ * İlker GÜLBAHAR * Kazım GÖK
Mehmet OSMANOĞLU * İbrahim ŞAŞMA * Sündüs ARSLAN AKÇA * Yunus LAÇİN * Ayşe ARSLAN
Gülçin Yağmur AKBULUT * Arif Onur SOLAK * Mülken ERTUNA * Haşim KALENDER * Süreyya ŞAHİN
Aslan AVŞARBEY * Sadiye Esmâ KARABULUT * Fuat OSKAY * Meryem KÜÇÜK * İhsan Fatih POLAT
Kubbettin KAYA * Gündüz KAYALI * Mevlüt KILINÇ * Aysen DURMAZ
Sophia JAMALİ SOUFİ * Mehmet Ali TEK * Ahmet Yaşar GÜNDÜZ * Yalçın ÜLKER
Kadir KÖSE * Yusuf ÖZ * Gamze ŞAHİN * Suat KÖKER * Kerem ŞAHİN * Ergül ALTAŞ
Yasin GÖZ * Faik KUMRU * Cemal KARSAVAN * Taner EKER

Edebiyat Dergisi Yarpuz

ISSN : 2687-2307

Sahibi
Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü
Halil DEMİR

Genel Yayın Yönetmeni
İlker GÜLBAHAR

Editör / Mizanpaj
Kazım GÖK

Yayın Kurulu
İlker GÜLBAHAR
Kazım GÖK
Mehmet OSMANOĞLU
Akif DUT
Haşim KALENDER
Mehmet GÖREN

Son Okuma
Akif DUT

Fotoğraflar
Ön Kapak: Yasin MORTAŞ
Arka kapak: Yasin MORTAŞ

Yazışma ve Gönderi Adresi
Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
A101Market Yanı Kat:1 No: 18/B
Afşin/Kahramanmaraş

www.yarpuzedebyatdergisi.com
Mail:yarpuzedebyatdergisi@gmail.com

Facebook: Yarpuz Edebiyat Dergisi
Instagram: yarpuzedebyatdergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın
ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl: 6 Sayı: 46 (Mayıs-Haziran 2025)
İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir. Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi
Afşin Merkez Yayın Grubu
tarafından çıkarılmaktadır.

Kırk Altıncı Yarpuz İçindekiler

- Üsküp Giresun Belgrat Trabzon / Abdullah HARMANCI / 3
Sessizliğe İz Bırakan Süvari / Yasin MORTAŞ / 5
Şairlik Halleri / Mustafa UÇURUM / 6
Fazla Mesai VI / Ercan SAĞLAM / 8
Şair Ve Öykücü Mesut Doğan'la
Son Kitabı "Gökyüzü Arayan" Sanat Ve Edebiyat Etrafında
Bir Söylesi / M.Nihat MALKOÇ / 9-11
Sûkûta Bedel Şiirler / Akif NECİPSOY / 12-15
Yolun Düşünü Görmek / Akif DUT / 16
Gülün Rengine Ağıt Yakan Bülbül / Mehmet MORTAŞ / 17
Karanfil ve Gözyaşı / İlker GÜLBAHAR / 18
Dağ Gibi Büyüyen Yara / Kazım GÖK / 19
Kırgın Bahar / Mehmet OSMANOĞLU / 20
Beni Kalbimden Tanı / İbrahim ŞAŞMA / 21
Yol Yorgunu / Sündüs ARSLAN AKÇA / 22
Susku Dağı / Yunus LAÇİN / 23
Nehir ve Zaman / Ayşe ARSLAN / 24
Virajlı Kulvar / Gülçin Yağmur AKBULUT / 25
Yenilen / Arif Onur SOLAK / 26-27
Çavuş / Mülken ERTUNA / 28
Dolu / Haşim KALENDER / 29
Ercan Sağlam'ın Köpük İsimli Şiiri Üzerine /Süreyya ŞAHİN /30-31
Takipsizlik Kararı / Aslan AVŞARBEY / 32
Bir Kefendir Filistin / Sadiye Esmâ KARABULUT / 33
Bozkırda Gün Nasıl Bitti / Fuat OSKAY / 34
Tavan Arasında Yamalı Heybe / Meryem KÜÇÜK / 35
Sen Muteber / İhsan Fatih POLAT (Ozân Ebedi) / 36
Filistin'de Anne Olmak / Kubbettin KAYA / 37
Karanfil Kokulu Vakitler / Gündüz KAYALI / 38
Adın / Mevlüt KILINÇ / 39
Güneşin Çocukları / Aysen DURMAZ / 40
Karışık / Sophia JAMALİ SOUFİ / 41
Hatırla / Mehmet Ali TEK / 42
Al Sana Bir Bakış / Ahmet Yaşar GÜNDÜZ / 43
Fetret / Yalçın ÜLKER / 44
Kibirlenme İnsanoğlu / Kadir KÖSE / 45
Nazende / Yusuf ÖZ / 46
Renkleri Karıştırmak / Gamze ŞAHİN / 47
Bu Gece / Suat KÖKER / 48
Uttar Pradesh / Kerem ŞAHİN / 49
Bir Dünya Meleği / Ergül ALTAŞ / 50
Sana Benzer / Yasin GÖZ / 51
Sahte Hayat / Faik KUMRU / 52
Muştuladın Baharı Gözlerinden /
Cemal KARSAVAN / 53
Matem / Taner EKER / 54

Üsküp Giresun Belgrat Trabzon

Abdullah HARMANCI

Üç küçürek öykü

KIZARIK

Yolculuklarımdan birinde, Uğur adında bir beyle tanışmıştım. Uğur, biyolog imiş. Her fırsatta biyolog olduğunu tekrarlıyor, hiç gereği yokken, modern bilimin onaylamadığı hiçbir şeye inanmam! deyip duruyordu. Deneylerle onaylanmayan bilgi onun için değersizmiş! Varsa yoksa aklı ve gözleri! Tartışmayı sevmediğim için, Uğur'a bir şey söylemedim; sadece bir cümle kurdum: "Bu tür görüşler ileri süren insanlar sık sık çelişkilere düşer. Umarım siz bu insanlardan olmazsınız."

Yolculuğumuz sürdükçe yol arkadaşım Uğur'la birbirimizi daha çok tanımaya başladık. Beni bir gün otelde dua ederken görünce şaşırdı. Böyle şeylere nasıl inanabildiğime inanmadığını söyledi. Başka bir gün "inşallah" dememe üzüldü. Başka bir gün dua edişimi yadırgadı. Ağzımızdan çıkan birtakım kelimelerin bize nasıl bir faydası olabiliormuş!

Günler böyle geçedursun... Sanırım Brüksel'i geziyorduk. Şehir meydanına çok yakın bir kahraman anıtının önünde durduk. İnceliyoruz. Rehberimiz bu heykele dokunan herkesin sene boyunca işlerinin iyi gittiğine, şehirde heykelin 'uğur'una inanıldığına dair bir şeyler söyler söylemez... Uğur'un hızlı adımlarla anıtın yanına gidip, kalabalığı yararak kahramanın kılıcına elini sürmek için verdiği mücadeleyi görme-liydiniz! Ben kendisini hayretle izliyordum. Uğur'sa şehri kurtarmak için ölmüş olan bir kahramanın kılıcına, üstelik uğuruna inanılan bir heykele dokunduğu için yüzünde muaffer bir kumandan ifadesi ile yanıma dönmüştü.

Birkaç saniye geçti geçmedi: Gizlemeye çalıştığım alaylı tebessümümün varlık sebebini anladı! Şimdi o muaffer komutanın yüzü bir hayli kızarmıştı!

BAŞKA BİR DÜNYA

Otobüsle uzaklara gitmiştim. Ama çok uzaklara... Gittiğim yerler o kadar uzaktı ki, bazen gün boyunca otobüsten inmediğimiz oluyordu. Otellerde gecelemediğimiz günler çoktu. Bu yolculuklar sırasında nice hikâyeler biriktirdim.

Günler süren otobüs yolculuğumuz sırasında, benimle aynı sırayı paylaşan üç kişiden ikisi çok ihtiyar kimselerdi. Kendileriyle aynı hizada oturuyorduk. Ne konuşsak ister istemez birbirimize kulak misafiri oluyorduk.

Sağ yanımda benimle aynı hizada oturan iki ihtiyar, zaman zaman çok ilginç sohbetler yaparlardı. Onları mecburen de olsa dinlerdim. Ama bundan şikâyetçi değildim.

Kuzey Denizi'nin sahiline paralel bir yolda ilerli-yorduk. Çok yorgunduk. Bir ân önce gideceğimiz şehre varmak ve otele yerleşmek istiyorduk. Katedral fotoğrafları çekmekten ve mısır konservesi yemekten gına gelmişti.

Bu sırada ihtiyarlardan kısa ve tombul olanı, yanındaki uzun ve sıska olana bir şeyler sordu. Ama soru sormadan önce birkaç açıklama yaptı. Sanırım sohbetin başını kaçırmıştım.

Tombul ve kısa olan ihtiyar şöyle dedi: "Yok efendim, öldükten sonra yeniden doğacakmışız da... Yok efendim, ölümden sonra bizi bekleyen bir hayat daha varmış da... Yok efendim bütün bunları yaratan bir güç... falan filan... Sen inanıyor musun bunlara?"

Birden nefesim kesilmişti. Bu kadar açıktan bir inançsızlık izharını daha önce hiç duymamıştım çünkü. Yanındaki uzun ve sıska olanın ne diyeceğini merak ettim.

O da aldırıışsızca cevap verdi: "İnanmam inanmam... Olur mu öyle şey!" Damarları çıkmış elini havaya kaldırdı. "Şu kurumuş deri eski halini

alacakmış!” Elini başına götürdü. “Şu kurumuş kafa gencelip eski haline dönecekmiş! Peh efendim peh!”

Bu sefer söz sırası şişman ve kısa olana geldi. O da bir hayli örnek verdi. En çok da “bütün bunları vareden bir güç” meselesine takılmış gibiydi. İhtiyarlar o kadar heyecanla konuşuyorlardı ki, bir ara utancım-dan kulaklarımı tıkamak zorunda kaldım.

Beni ihtiyar komşularımın sohbetlerinden kurtaran, menzilimize ulaşmamız oldu. Otelde iyice bir dinlendik. Derken doğru İskandinav ülkelerine doğru yola çıktık. Bir süre sonra da otobüsümüzü bir gemiye yükleyip kendimiz devasa geminin kamaraları-na sığındık.

Kamalarımızda derin bir uykuya dalmışız. Bir de uyandık ki feryat figan! Çığlık ki ne çığlık! Ortalık karışmış. Denizde fırtına varmış. Herkes devasa geminin restoran bölümüne çıkmış camlardan felaketi izliyor! Çünkü herkes hem dışarıda neler olup bittiğini görmek istiyor hem de güvertede olmaktan korkuyor. Dolayısıyla en iyi yer restoran...

Restoranda herkes dua ediyor. Yolculuğun başında o kendinden emin “cool” tavırlı gençler nasıl titremekteler. Herkesin o yolculuğun başındaki soğuk ve özgüvenli tavırları uçup gitmiş. Ağlayanlar, yalvaranlar, çığırışanlar...

Derken efendim, restoranın girişinde bir de ne göreyim! Sırtlarını duvara verip ellerini dizlerinin arasına almış iki ihtiyar, yalvarmaktalar: “Aman Allah’ım! Sen bize acı! Aman Allah’ım!”

BALKAN YOLU

Vatani Bey, seksen beş yaşında idi. Sevimliydi. Zekiydi. “Eski adam”dı. Otobüsümüzün maskotu olmuştu. Otobüsle Balkanları baştan aşağı dolaşacaktık. Vatani Bey’e ilk günden itibaren sataşmalar başladı.

“Ağabey hanımı neden getirmedin?”

“Ağabey hanıma ne dedin de gelmedi?”

Bu konu açılınca Vatani Bey birden bozuluyor ve

konuyu değiştiriyordu. Sonradan anladık ki eşine “Karadeniz gezisine çıkıyorum,” demiş. Eğer Balkanlar deseymiş, mutlaka gelmeye kalkacak imiş. Fakat bunu anlamamız zor oldu.

İzmir’den yola çıkmıştık. Vatani Bey otobüsün en arkasında oturuyordu. Bense onun önünde idim. Bir ara telefonu çaldı. Kulakları az işitiyordu. Ben dönüp uyarmasam, otobüs, uzun süre Vatani Bey’in otuz beş sene önce okul müdürlüğünden emekli olduğunda, okul bahçesinde talebelerine okuduğu “Neşeli ol ki genç kalasın!” şarkısını dinleyecekti.

Telefonunu açtı. Konuştuğu kişinin hanımı olduğu anlaşılmıştı. Bir süre sonra şöyle bir şey duyduk:

“Hanım biz Samsun’a doğru yola çıktık!”

İşte bu ân’ı unutamıyorum! Otobüsün arkasında olduğum için her şeye tanık oldum çünkü. Neredeyse bütün otobüs ahalisi o ânda dönüp hayretle Vatani Bey’e baktı!

Tarihî bir ândı! Seyahatimiz boyunca işte bu ân konuşuldu. Olayın en ilginç tarafı, Vatani Bey’in yolculuğumuz ilerledikçe, karısına verdiği bilgilerin Balkan turumuza göre değil, o muhayyel Karadeniz turuna göre ilerlemesiydi.

“Evet hatun, Giresun’a girdik...”

“Evet evet, bugün Trabzon’a yaklaştık...”

“Tamam hatun, Artvin’e varınca ararım...”

Üsküp’e geldiğimizde, Giresun’a ilişkin bilgiler veriyor, Belgrad’da iken Trabzon’dan bahsediyor... Ne zaman Vatani Bey’in telefonu çalsa, hepimiz kulak kesiliyorduk.

Arada ona dönüp “Üstadım şu ânda neredeyiz?” dediğimde, otobüste gülmekten uzak kalabilen bir kişi bile olmuyordu! Vatani Bey cevaplıyordu:

“Efendim şu ânda Uzun Göl’deyiz!”

Bu komik hikâye hüzünlü bitti: İzmir’e döndü. Vatani Bey’in oğlu ile tanıştık. Havadan sudan ve babasından konuştuk. Sohbetimiz detaylandıkça babasının Karadeniz esprisini de paylaşmak zorunda kaldık. Oğlu başını önüne eğdi. Birden efkârlanmıştı.

“Annem her şeyi biliyor,” dedi, “Babam üzülmessin diye belli etmiyor...”

Sessizliğe İz Bırakan Süvari

Yasin MORTAŞ

Çötelî Âlî'ye

sözün bir hayat anahtarıydı ali
şiiirle açardın âmâlî kalpleri

kaç yorgun atın tökezledi dağlarda
yüzünde bir yağmur izi kaldı ali

çok mu yorgundu ki senin mecnun yanın
çölündeki leyla serap kaldı ali

bahar yaralı bir ceylandı bahçende
senin bakışın ondan güz kaldı ali

ah bir sessizlik doğuruyor şu dağlar
kalp yankın o şiiir kaldı bize ali

Mustafa UÇURUM

Şairlik Halleri

Edebiyat dünyasında şairler, sadece kelimelerle değil, aynı zamanda yaşam tarzları, düşünce yapıları ve eserlerindeki benzersiz yaklaşımlarıyla da dikkat çeker. Kulaktan dolma bilgilerle bile olsa şairlerin sıra dışı olduğunu; “Şairdir ne yapsa yeridir.” kıvamına bile getirebilecek bir hassasiyettedir bu durum. Kendimden biliyorum. Protokolde olsam da şapkamı çıkarmayışımı bir tarz olarak değil de “Şairler böyledir işte!” sözüyle yaftalamaları tam da bu görüşün eseridir.

Ben sıra dışı denen bu tavırları şairlik hâlleri olarak adlandırıyorum. Şairin dünyaya farklı bir göz ve kalple baktığı kesin. Çünkü herkesin bakıp geçtiği bir nesneden bile şiirler kurmak sıra dışılık değil şairlik halinin bir tezahürüdür.

Türk edebiyatında Orhan Veli’yi her zaman farklı bir noktaya koyarım. Edebiyat ve özellikle şiir algısını alt üst etmiş bir şairdir o. Garip Hareketi’nin öncüsü olarak, Türk şiirine yalınlık ve gündelik hayatın güzelliğini getirmiştir. Onun şair bakışı, sıradan insanların yaşamlarını, mizahi ve ironik bir dille şiire dönüştürmüştür. “Anlatamıyorum” veya “İstanbul’u Dinliyorum” gibi şiirlerde, basit ama etkileyici imgelerle duygu yoğunluğunu sağlamıştır. Geleneksel şiir kalıplarını reddetmesi, dönemin edebiyat çevrelerinde büyük yankı uyandırsa da yolundan dönmemiş, ayaktaki nasırı alıp şiirin bir imgesi yapmıştır.

“Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar;
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi;
Kundurası vurmadiğı zamanlarda
Anmazdı ama Allah’ın adını,
Günahkâr da sayılmazdı.
Yazık oldu Süleyman Efendi’ye.”

Turgut Uyar sadece II. Yeni’nin değil Türk edebiyatının da kendine has özellikleri olan bir şairi. Uyar’ı anlatırken ben “iki cami arasında kalan şair” ifadesini kullanırım. Şiirinde II. Yeni’nin tüm özelliklerini yansıtırken bunun yanında “Dünyanın En Güzel Arabistanı” şiir kitabının da sahibi bir şair,

Uyar. Bu kitaptaki Divan, onun dünyaya farklı bir yerden baktığının göstergesi olan şiirlerden oluşuyor. Naat, münacat onun gönül dünyasına verdiği sesin bir yansımasıdır.

İkinci Yeni şiir hareketinin öncülerinden Turgut Uyar, soyut imgeler ve derin felsefi sorgulamalarla dolu şiirleriyle de dikkat çeker. Gündelik hayatın sıradan unsurlarını bile metafizik bir boyuta taşıyabilme ustalığına sahiptir o.

Naat’tan:

“kimseye başvurulmadı herkes birbaşına kaldı,
evet

sonradan hep birlikte kurtulunmak üzere

oyşa bir çiçek vardı bahçelerde kendini dererdi

sevinç. Kendini tek haklıya bir gün sunmak üzere”

Nazım Hikmet, Türk edebiyatının en önemli şairlerinden biri olmasının yanı sıra, devrimci ruhu ve evrensel temalarıyla dikkat çeken bir isim. Onun sıra dışı özelliği, romantik duyguları sosyalist ideallerle harmanlayarak hem bireysel hem de toplumsal meseleleri şiirine taşımasıdır. Hapishane yıllarında yazdığı “Memleketimden İnsan Manzaraları” adlı eseri, Türkiye’nin farklı kesimlerinden insan portrelerini epik bir şekilde işlerken aynı zamanda dönemin toplumsal eşitsizliklerini eleştirir. Nazım’ın şiirlerinde kullandığı serbest nazım, dönemin geleneksel hece ve aruz kalıplarına meydan okuyan bir yenilik olarak öne çıkar.

Ceviz Ağacı:

“Ben bir ceviz ağacıym Gülhane Parkı’nda,
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.”

Dünya edebiyatına bakacak olursak orada da karşımıza benzer durumlar çıkıyor. Şairlerin özgün bir duruş olarak takındıkları tavır, bakış açısı devreye girince en kısa yoldan sıra dışı olarak adlandırılıyor.

Amerikalı şair Emily Dickinson, yaşamını büyük

ölçüde inzivada geçirmiş ve bu münzevi hayat, şiirlerine derin bir iç gözlem katmıştır. Onun kendine has özelliği; kısa, kesik çizgilerle yazdığı şiirlerinde yoğun duyguları ve felsefi sorgulamaları ustalıkla ifade etmesidir. Ölüm, doğa ve sonsuzluk gibi temaları işleyen Dickinson, dönemin kadın şairleri arasında alışılmadık bir cesaretle şiirler yazmıştır.

Örnek:

“Ölüm için duramazdım çünkü –

O nazıkçe benim için durdu –”

Şilili şair Pablo Neruda, aşk şiirlerinden politik manifestolara kadar geniş bir yelpazede eserler verdi. Onun özelliği, günlük nesneleri (bir domates, bir çift çorap) bile şiirine konu ederek onlara derin anlamlar yüklemesidir. “Yirmi Aşk Şiiri ve Umut-suz Bir Şarkı” adlı eserinde aşkı tutkuyla işlerken, “Canto General” ile Latin Amerika’nın tarihine epik bir bakış sunar. Çoraplarına kaside yazacak kadar şairdir Neruda.

“Ahlaki

Benim kasidemin özeti şudur:

güzellik iki katıdır

güzellik

ve iyi olan şey iki katına çıkar

iyi iki çorap meselesi olduğunda

yünden yapılmış Kışın.”

Alman şair Rilke, şiirlerinde varoluş, yalnızlık ve insanın ilahi olanla ilişkisini sorgulayan derin bir metafizik yaklaşım sergiler. Onu farklı yapan özelliği, nesneleri ve duyguları adeta bir meditasyon nesnesi gibi ele alarak okuyucuyu derin bir iç yolculuğa çıkarmasıdır. “Muhammed’in Tayin Edilişi” şiiri, insanın varoluşsal sancılarını ve güzellik arayışını işleyen bir başyapıttır.

“Fakat Melek ona yazılı sayfasını

Buyurganca gösteriyor, gösteriyordu,

Tekrar ediyordu ısrarla: Oku.

Okudu o: Melek, önüne eğdi kafasını.

Okuyandı artık o andan itibaren

Ve bilendi ve uyandı ve hüküm veren”

Örnekleri çoğaltmak mümkün... Fark edilmesi gereken durum şudur: Şairin kalbi ve gözü dünyayı farklı algılar. Herkesten farklı bir duruş sergilediği ve olaylara, durumlara özgün tepkiler verdiği müddetçe kişi şairliğini kuvvetlendirir. Sıradanlaşan bakış açısı şiiri de özgün olmaktan uzaklaştırır. Sıra dışı olacağım derken sıradan çıkmak değildir şairlik.

Ercan SAĞLAM

Fazla Mesai VI

isa'yı ben öldürdüm, sizin suçunuz değil;
size yutturan benim tarih denen zokayı.
doğrudan muhalefet ettim bozuk düzene,
mefisto'ya benzettim suyu kesen sakayı.

bir tencere içinde fokur fokur kaynadım,
hadsiz bilindim ama haddi aşmadı boyum,
iki ders arasında çelik çomak oynadım,
hiçbir farkı kalmadı, acı neyse ben oyum!

kolumda kelepçeyi yumuşatıp parlatan
başıma bela açan amir özgür değilmiş.
kaçık gibi duruyor ne nedir ki? şarlata!n!
hayat bir şehzadedir ipek şalla boğulmuş.

bir kaplan sürüsüyle anılmaktı niyetim,
kıymetsiz evrak gibi sümen altı edildim,
bir çırpıda tornistan etti bütün hayatım,
kimi görüşe göre hem kel hem de foduldum.

yargı kesin, ben artık mastarsız bir ülkeyim.
insanlar benim için amma ahmak dediler.
bu tezgahın altından şimdi nasıl kalkayım?
sorduğum kurumların hepsi rüşvet yediler.

Şair Ve Öykücü Mesut Doğan'la
Son Kitabı "Gökyüzü Arayan" ile
Sanat ve Edebiyat Etrafında Bir Söyleşi

M.Nihat MALKOÇ

* Söleşimizin başında bize kendinizi tanıtır mısınız? Mesut Doğan kimdir?

-Afyon doğumlu. Eskişehir'de ilk ve ortaokul. Bursa Ziraat Lisesi yatılı. İstanbul askerlik ve memuriyet, üniversite. Trabzon evlilik. Yine Eskişehir, hastane yöneticiliği. Kalite danışmanlığı, yurt içi ve yurt dışı (Paris, Bilbao) kalite ödülleri. 3 yıl Sağlık Bakanlığı geçici görev ve tüm illerde verdiği eğitimlerde Anadolu insanını yakından tanıma. Hâlen on üç yıldır havuzda Oblomov gibi yatmakta...

*Bugüne kadar yapmış olduğunuz edebî çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

-Şiir Kitapları: Ağzı Karanfilli Dost (Beyan Yayınları)

Gezi ve İnceleme: Düşlerin Son Sığınağı Endülüs (İz Yayıncılık),

Çin Kadar Uzak Can Kadar Yakın Şehirler (Okur Kitaplığı)

Hikâye Kitapları: Meczupların Görevleri (Hece Yayınları), Unutulmuş Sesler Odası (Ötüken Neşriyat-Loras Yayın Kitap)

Roman: Oblomov'un Dönüşü (İz Yayıncılık)

* Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesini bitirmiş, bankacılık ve sigortacılık üzerine yüksek lisans yapmış bir insan olarak edebiyatla ilginiz ne zaman ve nasıl başladı?

-Ortaokulda başladı ama daha çok yatılı okulda gelişti.

* Mesut Doğan şair mi, hikâyeci mi, gezi yazısı yazarı mı? Yoksa hepsi mi? Kendinizi hangisine yakın görüyorsunuz?

-Şairliğe yakın görüyorum.

* Hayatınızın evveliyatına baktığımızda İstanbul yıllarınızın olduğunu görürüz. Sizi, sanatın ve edebiyatın başkenti diyebileceğimiz İstanbul'dan Eskişehir'e taşıyan sebepler ve amiller nelerdi? İstanbul'dan ayrılmanız bir çeşit kendinize kaçış mıydı?

Niçin memleketiniz Afyon değil de Eskişehir? Eskişehir edebî yönünüzü yeterince besleyebiliyor mu?

-Ailevi nedenlerle Eskişehir'e taşındım. İstanbul'daki edebî ortam Eskişehir'de olmasa da M.Ali KALKAN gibi değerli insanlar beni yazmaya teşvik ederek canlı tuttular.

* Usta şair Nurettin Durman'la yaptığınız bir söyleşide "İstanbul'dan ayrıldıktan sonra yaklaşık 12 yıl gibi uzun bir süre hiç yazmadım. Hatta uzun yıllar şiirin saçma olduğunu, asıl olanın düzyazı olduğunu düşündüm." diyorsunuz. Sizi edebî türler içerisinde bu noktaya getiren ve yazmaktan uzaklaştıran neydi? Düşünceniz sonradan değişti mi?

-Anadolu insanını Eskişehir'de daha yakın tanıdığım için onlara ulaşmamın düzyazıyla daha

kolay olduğunu fark ettim. Çocukluğumun kırsal ortamda geçmesinin de bunda bir katkısı olduğunu gördüm. Arkamda bırakacağım eserlerin ve anlamlı izlerin bu döneme ait olduğunu fark ettim.

*Siz şairlik ve hikâyeciliğinizin yanında çok da başarılı ve başarının göstergesi olan bol ödüllü bir bürokratsınız. Başarılarınız ödüllerle tescillenmiş. Şairliğiniz ve yazarlığınız yöneticiliğinizin, yöneticiliğiniz şairliğinizin neresinde duruyor? İşinizle sanatınızı nasıl dengede tutabildiniz? İşiniz sanatınızı besledi mi?

-İş ortamında değişik karakterler tanıdım. Bunlardan Oblomov'un Dönüşü adlı bir romanım ortaya çıktı. Yöneticilik bana insanlara daha iyi bakmayı ve onları daha iyi gözlemlemeyi öğretti.

* Şiirde ve öyküde etkilendiğiniz belli başlı isimlerden somut örnekler vermenizi istesek buna cevabınız ne olur? Sanatta ve edebiyatta öncülerden etkilenmek nereye kadar mübah?

-Necip Fazıl, İsmet ÖZEL, Mehmet Ali KALKAN, Rus edebiyatçıları, F. Kafka, Juan Rulfo ve bunlar gibi yazarlardan etkilendim. Şeyh Galib'e göre öncüler

den çalmak bile mübah.

* Sizi, birkaç istisna dışında, çok fazla edebî mahfillerde (dergilerde) görmüyoruz. Belli ki çok yazan bir kişi değilsiniz. İnce eleyip sık dokuyan ve zor yazanlardan mısınız?

-Yazdıklarımı zihnimde çok dolaştırdığım için daha az yazmayı tercih ediyorum. Yahya Kemal'in "Servi" kelimesinde olduğu gibi.

* Başta şiir ve öyküleriniz olmak üzere edebî metinlerinizi olgunlaş(tır)mak üzere bir kenarda bekletir, farklı zamanlarda tekrar ele alır mısınız? Daha genel söylemek gerekirse Mesut Doğan nasıl yazar?

-Olgunlaştırıp öyle yazarım.

* Günümüz öyküsünün gidişatını nasıl görüyorsunuz? Yenilerden gelecek vaat eden isimler var mı?

-Günümüz öyküsü gayet başarılı ve iyi gidiyor. Gençler okumadıkları için kısa metne yönelmek yazar için daha elzem.

* Bize biraz da "Gökyüzü Arayan" adlı son öykü kitabınızdan söz eder misiniz? "Gökyüzü Arayan" kitaptaki 14 öyküden birinin de adı aynı zamanda. Bu ismin seçilişinin özel bir sebebi var mı?

-Bu kitaptaki 5-6 adet öykü Mehmet Ali KALKAN ağabeyi anlatıyor. Kitaba ismini veren en uzun öykü benim ve birçok insanın nezdinde zamanımızın modern Ahmet Yesevi'si olan M. Ali KALKAN ağabeyi, kitaba ismini veren öyküyü anlatıyor. Neden onun böyle birisi olduğunu da kitabı okuyan orada bulabilir, görebilir.

* Yeni kitabınız olan "Gökyüzü Arayan"daki öyküler daha önce dergilerde yayımlanan öykülerinizden mi oluşuyor? Kitapta okur ve gün yüzü görmeyen öyküler de var mı?

-Kitapta yayımlanmayan öyküler de var.

*Gördüğüm kadarıyla öykülerinizde sık sık metaforlar (eğretilemeler) kullanıyorsunuz. Bu öykülerinizin anlaşılmasını zorlaştırmıyor mu? Bu sizin üslubunuzun bir parçası mı?

-Günümüz insanı anlamadığı şeyi daha çok seviyor. Bu yüzden bende onları kurgulama ve eğretileme yoluyla anlatmaya çalışıyorum.

*Dumanı üstünde diye tabir edebileceğimiz "Gökyüzü Arayan"daki öyküler başta olmak üzere, öykülerinize baktığımızda geleneksel hikâyeye ve post-modernizmden beslenen modern öyküyle çok da iç içe (ilintili) olmadıklarını, daha farklı bir yolda ve kulvarda gittiğinizi görüyoruz. Bütün bunlardan yola çıkarak "Mesut Doğan öyküde belli bir izden gitmiyor, yeni bir iz oluşturuyor." diyebilir miyiz?

-Diyebiliriz ama öyküde yeni bir yol oluşturmak kolay değil. Benim varmak istediğim hedef ve oluşturmak istediğim yol, menzile emniyet içinde gidebilmek ve arkada daha kalıcı daha güvenli yollar bırakabilmek adına belli kalıpların dışına çıkmayı deniyorum. Günümüz öykücülerinin çok sık başvurduğu kurgulama tekniği, hayatın yalın ve acımasız gerçekleri karşısında bana gereksiz gibi geliyor. Benim hikayede gerçek amacım hayatın kaldırılamaz yükünü, yaşadığım üzücü olayları anlatmak değil bunları kendimden ve diğer insanlardan uzaklaştırmak için bir duvar gibi kullanmaktır. Kısacası yaşadığım şeyleri saklamak için insanlara olayları değil detayları anlatmayı hedefliyorum.

*Son öykü kitabınızda Yunus Emre, Mevlâna, Ahmet Yesevi, Bediüzzaman Said Nursî, Muhyiddin-i Arabî, İbn Rüşd, Gazali, Bayezid-i Bestami, Molla Cami, Sadi-i Şirazi, Russell, Tales, Konfüçyüs, Kevin Warwick, Buzzati, Maslow, Horatius, Henrik Ibsen,

Thomas Mann, Carl Gustav Jung, İsmet Özel, Ahmet Kutsi Tecer gibi Türk ve dünya edebiyatına, tarihine, bilimine ve dinî hayatına mal olmuş şahsiyetlerden alıntılar yapıyor, bahisler açıyorsunuz. Bu bahisler öykünüze yön tayin etmede ne tür pencereler açıyorlar size?

-Yolun yolunu bulmada eğri yolları da bilmek gerekir. Bu saydığımız kişiler eğri yolları gösterdiği için bunları yön tayin etmede kullanıyorum.

* Yeni öykü kitabınız olan “Gökyüzü Arayan”daki metinlere baktığımızda bir kısmının tasavvufî kavramlarla yoğun bir şekilde örüldüklerini görüyoruz. Tasavvuf öğretisi öykülerinizi besliyor mu? Bu hikemî öğretiler hayatınızın neresinde duruyor?

-Evet, besliyor. İnsan hep bir arayış ve endişe değil midir? Sürekli yolculuk yapan bu garip varlık, yolcunun sonrasını ve öncesini anlayabilmek için tasavvufî ve bazı gerçeklerden yararlanmak zorunda değil midir? “Yolda olmak her zaman bir handa olmaktan iyidir.” diyordu Cervantes. “Yol odur ki Hakk’a vara” demiyor muydu Yunus Emre?

* Gördüğüm ve bildiğim kadarıyla bugüne kadar kitaplarınız dört farklı yayınevinden çıktı. Hâlâ da farklı yayınevleri tarafından basılıyor. Kitaplarınızı bir külliyat hâlinde tek bir yayınevinde toplamayı düşünüyor musunuz?

-Evet. Hece Yayınları sahibi Ömer Faruk Ergezer ağabey bu sözü verdi. Gerisini ondan bekliyoruz.

* Hayatınızı planlayarak mı yaşarsınız, yoksa akışına mı bırakırsınız? Mesut Doğan bundan sonraki edebî hayatında neler yapmayı planlıyor?

-Elbette ki planlayarak yaşayanlardanım. Bundan sonra gençliğe daha kalıcı eserler ve ufuklar bırakmak için yazmak istiyorum.

* Şair ve öykücü Mesut Doğan’ın hayatta ve edebiyatta keşke’leri var mı? Özel değilse bizimle paylaşabilir misiniz?

-Mutlaka vardır. Daha çok okumak ve derin okumalar yapmak isterdim.

* Sayıları az olsa da, günümüzde edebiyatla (şiir, öykü, roman vs.) ilgilenen gençlere neler söylemek istersiniz? Bu hususta nasıl bir yol izlesinler?

-Az okusunlar. Ama yazar bazında metinleri seçerek üzerinde odaklanarak çok düşünsünler.

* Son olarak neler ilâve etmek istersiniz? Okuyucularınıza bir mesajınız var mı?

-Okuyucu olsaydı, benim de bir mesajım olabilirdi

* Sayıca çok ve hacim olarak uzun sorularıma büyük bir sabırla cevap verdiğiniz için size çok teşekkür ediyor, bundan sonraki edebiyat yolculuğunda size üstün başarılar diliyorum.

-Ben teşekkür ederim, ilgi ve bilgileriniz için. Saygılar.

Akif NECİPSOY

Sûkûta Bedel Şiirler

Basri DOĞAN ismiyle ilk tanışıklığım üstadımız, büyüğümüz, edebiyat sahasının duayenlerinden Tayyib ATMACA ağabeyimin tavsiye ve telkinleri eşliğinde elime tutuşturduğu Sûkûtun Bedeli isimli şiir kitabı vesilesiyle oldu. Aslen Kahramanmaraş'ın Andırın ilçesinden olan şairimiz Osmaniye doğumlu olmakla ilk ve orta öğrenimini Osmaniye ilinde tamamlamış. Sonrasında Marmara İlahiyat Fakültesinden mezun olmuş ve aktif olarak uzun süre öğretmenlik yaptıktan sonra Osmaniye İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı olarak atanmış ve halen bu görevine devam etmekte.

1990 yılından beri şiirleri çeşitli dergilerde yayımlanan şairin şimdilik tek şiir kitabı olan elimizdeki kitabın sayfalarını çevirmeye başlıyoruz. 45 şiirden oluşan kitapta yer alan şiirlerin tamamı hece vezniyle kaleme alınmış şiirler. Daha çok içe dönük konuşmaların, yüzleşmelerin, hayal gücünün, zaman, hayat, yaratılış gayesi, ilahi ya da Peygamberî aşka matuf söyleyişlerin, yer yer toplumsal olayların, aile bireylerinin, tarihi ve kültürel unsurların tema olarak şiirlerde işlendiği gözlemleniyor.

Çoğunluğu 11'li hece ve koşma tarzında olan şiirlere hatırı sayılır miktarda 14'lü hece ile ve bir kısmı beyitle yazılan, bir kısmı da hece vezni kullanılmakla birlikte uyak ve birim kaygısı gütmeyen modern çizgiye yakın şiirler de eşlik ediyor. Şairin ilahiyatçı kimliğinin hemen her şiirin bir köşesine yansıdığı ve şiirlerin sıkça hikemi bir söyleme büzündüğü müşahede ediliyor. Birçok hece şairinde olduğu gibi Basri Doğan'ın da bir anlam yüklenmesi güç olan hatta anlam yüklenebilirliği bir zafiyet olarak kabul edilen kapalı şiir tarzı yerine daha anlaşılabilir, anlamlandırılabilen şiirler tercih ettiği görülüyor. Lakin klasik hece ya da halk şiiri diye vasıflandırılan mananın doğrudan verildiği şiirlerden çok her okuyucu için farklı mana kapıları da açabilen imgesel söyleme, söyleyişte modernliği yakalamış dizelere de sıkça rastlıyoruz şiirlerde. Yani geleneğe yaslanmak

la birlikte bir yüzünü de bugüne ve geleceğe dönme-ye çalışan ancak bunu hece kalıpları içinde yakalamaya çalışan bir şair portresi çıkıyor karşımıza.

Basri Doğan'ın; aklı, kalbi, zihni her an şiirle yoğrulan hassas bir ruha sahip olduğu anlaşılıyor. Şiirlerin geneline şairin ilahiyatçı kimliği yansımış dedik ya, bunun en bariz göstergesi olarak kitaba bir münacaatla başlanıyor olması. Dibace isimli bu şiirde;

“Yaradan'ın adıyla başlıyorum kelama / Umulur ki bereket yağar gönül soframa

Salât selam O'nadır, enbiyanın serveri / Gülistana çevirir rahmetiyle çölleri”

Dizeleriyle, adeta münacaat ile naatı birleştiren bir başlangıç yapıyor esere ve;

“Bir buse kondurdu mehtap yüzüme / Hayal âleminde gezdim bu gece

Gözlerinin parıltısı gözüme / Yansımasa görmezdim bu gece” diye başlayıp,

“Yüzümde çizgiler, saçlarımda ak / Geldim, sonbaharı omuzlayarak

Kelama dökülmez dile en uzak / Sırrımı kalbime yazdım bu gece”

şeklinde biten ve yukarıda belirttiğimiz içe dönük, hayal dünyasının şiir kalıbına bürünmüş halini yansıtan Düğüm şiiriyle devam ediliyor.

Şiiri en çok besleyen olgulardan birisi yalnızlık ve gariplik hissidir şüphesiz. Bu hisler gerçek manada tek kalmak ya da gurbette olmak anlamında değil daha çok kalabalık içindeki yalnızlığı ve garipliği, yani ruh yalnızlığını ve gurbetini anlatır esasen. Şair, hassas ruhuyla bu olgulardan ve de etrafında, dünyada olup biten hadiselerden daha bir farklı etkilenir ve bu etkilenim sonucunda o hassas ruhun sancılarını, söz sanatıyla tesir gücü yükseltlen şiirlerle ortaya koyar. Her şiir bu şekilde bir sancının olabileğince gerçek boyutuna yaklaşma gayreti desek yanlış olmayız sanırım. Evet başka bir anlatımla hiçbir şiir, şairin o şiiri yazarkenki ruh halini ber

rak bir ayna gibi yansıtamaz ve anlatamadıkları
mutlaka kalmıştır.

Gurbet isimli şiire;

“Tükenir zannettim yol adım adım / Meskeni ol-
mayan seferiyim ben

Akılla esrarı kavrayamadım / Âlemin özeti, cev-
heriyim ben”

diyerek başlanır ve;

“Güneşte kavrulan topraktan beter / Gönlümde
yağmurun buğusu tüter

Ruhum vatanına kavuşmak ister / Gurbette sav-
rulan serseriyim ben”

şeklinde devam eden dizelerde, kendini gurbette
hisseden bir ruhun asli kimliğini ve vatanını ara-
yış çabalarına tanık oluruz.

Sevgiliye yazılan şiirlerde sitem epeyce kullanı-
lan ve yer yer abartılı kelimelerle sevgiliyi suçlama
aracı olarak kullanılan bir söyleyiş biçimi olarak
karşımıza çıkar sıkça. Oysa Basri Doğan yukarıda
belirtilen Gurbet şiirinin başka bir yerinde;

“Sınansam bin kere, kalsam tekrara / Gönlümün
hevesi olmaz firara

Cefadır ettiğin dersem didara / Cihanda en fena
müfteriyim ben”

dizeleriyle, kendisine cefa etti diye sevgiliyi suç-
lamayı ona iftira atmak olarak telakki eden yüce bir
aşk ve vefa anlayışı sergiler.

Koşma tarzı şiirlerde oldukça sağlam uyak ve
ayakların kullanıldığı, yer yer de etkili imgelerle
şiirlerin güçlendirildiği, bir çoğunda hikemi anlatı-
mın da kullanıldığı gözlenmekte;

“Endişeler uzaklardan görünür / Hayallerin orta-
sından bölünür

Şakakların beyazlara bürünür / Yamaçlara düşen
taze kar gibi

Bulutlar sağılır, yağmur durulur / Ayaz vurur,
gümüş tenin kavrulur

Poyraz eser, umutların savrulur / Bazen göğsün
yüreğine dar gibi

Ömür kumaşına her gün bir nakış / Atabilsen
başlamadan kara kış

Yüzündeki mahzun kırılğan bakış / Sabrın sonu
selamettir der gibi”(Umut Var Gibi, sy.17)

“Her şeye biçilen ömrü, eceli / Unutup hayale gö-
mülmemeli

Zamana yayararak tûli emeli / Lüzumsuz her türlü
iş görürsün”(Veda, sy.19)

Tayyib Atmaca üstadın Yol Ayrımında şiirinden
ilhamla diye anekdot düşülerek kaleme alınan Yolcu
şiirinde, her birimin başında referans alınan şiirden
alınan bir dizenin altı; birim, uyak, ayak kaygısı gü-
dülmeyen 11’li hece vezni kullanılarak oluşturulan
ve söyleyiş olarak modern tabir edilen şiire dahil
edilebilecek dizelerle doldurulmuş ve son dizede ise
alıntı yapılan dize ile sağlam bir uyak kullanılarak
birimler bitirilmiş;

“ ‘Yeryüzü korkusu bana ar gelir’

Tedirgin değilim karanlıklardan / Gün olur yü-
rürüm güneşe doğru

Gün olur rüzgârla dolar yelkenim / Öyle uzun
boylu duramam artık

Fırtına başlarken mola verdiğim / Caddeler, so-
kaklar bana dar gelir”

‘Uçurma peşimden avcı kuşunu’

Savruldu hazanda tüm yapraklarım / Bir canım
kalmıştır, o da emanet

Vakit ikindiye doğru kıvrılır / Beliren simalar
gölge misali

Dalgalar hatamı yüzüme vurur / Özlerim melte-
min dokunuşunu”

Şair cemreye dair şiirlerini dört ayrı başlıkta ele
alır ve aynı temadan farklı pencereler açarak beyit-
ler halinde dört ayrı şiir ortaya çıkarır. Bunlar

dan Cemre Düşer Havaya şiirinde genel itibariyle rüzgara sesleniş vardır: “Kafa tutmak mümkün mü delirince rüzgâra / Huzur vermez dinmeden kayalara, kumlara” Cemre Düşer Sulara şiirinde haliyle su teması ağır basar ve suyun deryaya doğru yolculuğu ilahi bir bakış açısıyla ve etkili imgeler kullanılarak anlatılır: “Hayat gizli damlada, suda derin bir ufuk / Yansıyınca geceye başlar serin yolculuk;Kayalardan süzülür, başlar suyun hicreti/ Bitmez vasıl olmadan deryalara hasreti / ...Ufuklara sığmıyor denizdeki sonsuzluk / Suda bulur hayatı, hayat süren her mahlûk”. Cemre Düşer Toprağa şiirinde ise insanın yaratılış yolculuğu anlatılır ve bir yerinde yakın zamanda yaşanan büyük depremin sancısına atıfta bulunulur: “Toprak ile başlarsın, toprak olur son demin / Toprak ile huzura erer gönül âlemin / ... Depremlerde yırtılan şehirlerin, dağların / Kederini omuzlar uğultusu rüzgârın” Nihayet Cemre Düşer Gönlüne şiiriyle bu seriyi bitirir şair ve üç cemrenin kesişme noktaları şiire taşınır: “Su, ateş ve havayla kara toprak yan yana / Süzülürler sırayla üç nefeslik dünyana” Cemre serisine ait son dikkat çekici not: her dört şiirin son beyitleri Rahman’a yönelen dua ve tefekkür hissiyatını dile getirmekte.

Kitabın sayfalarını çevirmeye devam ettiğimizde 36.sayfada farklı bir birim ve uyak örgüsüyle yazılmış Çoğalan Sükut şiirine rastlıyoruz. Tamamı 11’li ve uyak kaygısı olmayan dörtlüklerin arasına yerleştirilen ikili birimlerin ikinci biriminde bir üstteki dörtlük biriminin son sözcüğü, “üstüne” redifi ile birlikte kullanılarak ve de çok güçlü imgesel söyleyişle şiirin bütününe yansıyan gerçekten etkileyici bir tarz ortaya konulur:

“Mazrufu anlamak başka mesele
Aldanmadan serabına, süsüne
Ufuk kızarıırken şehrin göğsüne
Hayal meyal vuruyorum mührünü
Her gece yıldızlar yansır sulardan
Gönlüme kazınan mührün üstüne...

Lacivert bir akşam iner üstüme
Gökyüzünü gözlerinin rengine
Ufukların denizlerin dengine
Rüya gibi boyuyorum şehrini

Karanlık çökse de sen kal diyorsun / Işığı taşıyım
şehrin üstüne”

Hayal Gerçek Arası şiiri yine sağlam uyak ve ayaklarla yazılan bir tefekkür ve yakarış şiiri olarak ön plana çıkan şiirlerden:

“...Hakikat olsaydı bakıp gördüğün / Gözünde büyüdü dünya büsbütün / Her türlü hesabın görüldüğü gün / Yüzlerin beyazı karası vardır

...Takdire huşuyla boyun bükerek / Dünyanın tozundan arınmak gerek / Sırlı eşiğinde mahzun bu yürek / Lütfunla bir ömür durası vardır”.

Uzak Şehir şiirinde şair, tarihimizin şanlı devirlerine özlem ve dönüş ümidini bir arada ve etkili söyleyişlerle beyit nazmıyla işler:

“Aç köpükten kapını, kurtar bizi ey deniz/ Karanlığa gömülü uzak bir şehirdeniz

Yaklaştıkça kaybolan deruni ve mücerret/ Bir hayale kapıldık mâverâya işaret

Alev alev tutuşsa, coşsa, çıldırsa Tuna/ Taşırdı garba bizi, çıkınca omuzuna

...

Her akşamın ardından bileniriz fecre dek/ taptaze umutlarla dolarız petek petek

Mazi atlas bir örtü, kuşatmış asumanı/ Yıkılsa da bu millet, tükenmez kahramanı”.

Kitaba ismini veren ve beyit olarak kaleme alınan Sükûtun Bedeli şiirinin son bölümünde, iç çalkantılarına şöyle tercüman olmaya çalışır şair:

“...Beni tarif edemez donuk, ruhsuz bir resim / Belki ılık bir türkü belki hüzündür sesim

Gönlümdeki düğümü çözerek yumak yumak / Mümkün olsa gecenin kollarında uyumak

Göğümdeki damlalar süzülürken dupduru / Al-
nımda bin bir leke, aklımda bin bir soru

Bıraktığım hatıra, yaşadığım dört mevsim / Ağır
ağır silinir, unutulur adresim”.

Nihayet hassas yüreklerin dinmeyen kanayan ya-
rası olan Kudüs isimli şiire kulak verelim:

Bin dokuz yüz on sekiz, gün geceye dönmeden /
Kaplara derin yaralar parça parça şimali

Parıldayan güneşin ışıltısı sönmeden / Kanayan
bir resimdir şarkta günün zevali

Kudüs anla ümmetin yaşadığı bozgunu / Şanlı
millet doğrulur bir gün alır dizgini”

Bu son dizelere derinden bir “âmin” diyerek şai-
rin hislerine ortak olalım.

Şüphesiz her şiire ayrı bir paragraf açılarak bir
şeyler yazmak teknik olarak mümkün ise de yazıyı
sınırlama gereği nedeniyle bu kadarıyla yetinip kita-
bın geri kalan keşfini okuyucuya bırakalım.

Sükûtun Bedeli, her şiir üzerinde ciddi bir emek
ve ince işçiliğin gözlemlendiği bir eser olarak okun-
mayı ve kütüphanenizde bulundurulmayı hak edi-
yor.

Yolun açık, okurun bol olsun Basri DOĞAN.

Akif Dut

Yolun Düşünü Görmek

geceyi bekle
kalbini kur
sesini sabırla içinde büyüt
gökyüzüne dön aydınlansın dilin
uyansın diz/e/lerinde yaşama türküsü
bir pınarın yalnızlığına
dokun susuzluğuyla
düşlerini sar simsiyah bir boşluğa

yola çık yitiğini ara
yolculuk telaşı
çoğalsın içinde

bulmak için kendini
hangi gölgede
bıraktın sızını
sor kalbine

yolun döşünde yolcunun izi
senin düşünde solgun bir yüz
karanlık köşeler aydınlanırken
verilen sözleri hatırla ki
gel seninle ahdi iman edelim
senli düşleri hatırlarken ben
sen şehla gözlerinde sabahı avut.

Gülün Rengine Ağıt Yakan Bülbül

Mehmet MORTAŞ

her mayıs açar bülbül olmadığı zamanlar gül
ve ekşir asmalarda gamdan koruklar
yaz geceleri büyümez bu bahçede
bülbülün kanı gülü boyamadığı zamanlar

açar göle bakan bahçede mayıs
bülbül hayata küskün ve yenik
sonbahar yağmur damlasına küskün biçare
mevsimi olmayan bahçede
rüzgâra da sözü var mecnunun

çölün bülbül sarısı rengini al yanına
çünkü kum taneleri taşımaz bahçenin sözünü
çöl ateşi renginde küle dönüşen ağıtlar
ağlar bahçede gülün beyaz rengiyle
ve büyür büyür yalnızlık
gül dikenini gibi saplanır kalbine bülbülün

rüzgârda demlenir çimenliğin ağıtları
savrulur çile gülün olmadığı çöllerde
mayısın on ikisidir bahçede gül solar
çöl büyür kum sızlatır su damlasını
mayısta rengini ele verir gül

derdini anlatamadı mecnun güle çölün

çöl yalnızdır mecnunsuz
bahçeye döner bülbül.

İlker GÜLBAHAR

Karanfil ve Gözyaşı

Parkta, duvar dibinde sahipsiz bir karanfildi. Benzi soluk, koparılmak, hırpalanmak, ezilmek üzere olan bir karanfil... Yoldan geçmekte olan bir bahçıvan onun yapraklarındaki derin çizgileri fark etti. "Yaralarının bıraktığı derin çizgilerin var senin." dedi bahçıvan karanfile. "Burada kimse senin kıymetini bilmez, görürler ama görmezden gelirler. Üstüne basarlar, canını yakarlar. Hem yeterince güneş de görmüyorsun. Gel seni bu parktan alayım. Kendi bahçeme götürüyüm. Seni, senin en çok seveceğin bir yere dikeyim. Bana her gün güzellik ve zarafet ver. Ben de senin toprağını işleyeyim, suyunu vereyim. Gönölünce boy ver, serpil."

Güneş hasreti çeken karanfilin gözleri ışıldadı. Böyle bir teklifin düşünülecek tarafı yoktu. Bahçıvanın teklifini hemen kabul etti. Ancak park bekçisinden izin almak gerekiyordu. Park bekçisini çağırdılar. Bir elinde makasla çıkageldi Park bekçisi ve bahçıvana: "Bu karanfili sana veririm. Ancak ne pahasına olursa olsun ona sahip çıkacaksın, onu koruyacaksın." dedi. Bahçıvan söz verdi. Söz vermenin ne demek olduğunu iyi bilirdi. Söz, namus demektir.

Park bekçisi bu kez karanfili karşısına aldı. "Senin yeni sahibin bundan böyle bahçıvanıdır. Ona istediğini vermek senin görevidir. Aradan zaman geçtikçe sen onun bahçesinde serpilip boy atacaksın. Sakın ola başkasına kokma, zarafet sunma. O zaman bahçıvan gün gün zayıflayacaktır. Koku ve zarafet vitaminlerini ona vermezsen bahçıvan gün gün eriyecek, yataklara düşecek ve ölecektir." dedi.

Karanfil, yalnızca kendisiyle ilgilenecek bir bahçıvan bulduğu için sevinçliydi. Söz verdi.

Bahçıvanın da böyle bir karanfili olmamıştı hiç. Sevinçliydi, içi içine sığmadı, bulutların üstünde yüzdü.

Bahçıvan, karanfili toprağıyla söktü parktan. Götürdü, kendi bahçesinin en güzel yerine, en çok güneş gören yerine dikti. Can suyunu verdi. Gündüzleri kök diplerindeki toprağı eşeledi, havalandırdı. İkinci serinliğinde suladı. Her fırsatta gece gündüz demeden onunla konuştu. Ona diller döktü, latif nükteler yaptı. Sert rüzgârlarda duldalıklar yaptı, onu her türlü beladan canı pahasına korudu.

Karanfil, dört hafta sonra öyle serpildi, öyle eşkinler verdi ki bahçıvan gözlerine inanamadı. Bakmaya doyamadı, dokunmaya kıyamadı.

Bir gün geldi ki...

Karanfilin yaprağındaki parlaklığı ve canlılığı bahçenin yanından geçen çiçekçiler de gördü. Karanfile hayran kaldılar. Bahçıvana, karanfili ken-

dilerine satması teklifinde bulundular. Çok fazla para vereceklerini söylediler. Bahçıvan hiçbirini kabul etmedi, bütün teklifleri geri çevirdi.

Karanfil, bir çiçekti. Daha çok kimsenin ilgisine mazhar olmak istiyordu. Daha çok insanın kendi güzelliğine hayran kalmasını da... Bu yüzden çiçekçilerden biriyle bahçıvandan habersiz anlaştı.

Bahçıvan, karanfilin çiçekçiyle gizlice anlaştığını öğrenince iki gün sonra yatağa düştü. Bütün umudu ve hayalleri tavsadı.

Çiçekçi, bir gece yarısı karanfili söktü ve kendi dükkânına götürdü. Çiçeklerini dallarıyla birlikte tek tek kesti. Kimini tek karanfil olarak sardı kimini aranjman yaptı kimini de buket olarak hazırladı. Dükkânın vitrinine dizdi. Karanfil, canlı ve parlak renkleriyle çok özel bir mekânda olduğu için sevinçliydi. Hatta hazırlık sırasında tenine değen makas darbelerine bile - canı çok yansa da - hiç sesini çıkarmadı.

Hiç alışıksız olmadığı bu vitrinde birkaç gün bekledi. Kaldırımından geçen onlarca belki de yüzlerce insanın ona bakması karanfilin hoşuna gitti. Vitrininin soğuk havası üşüttü ama o, buna da aldırmamaya çalıştı. Böyle geldi geçti günler. Pahalı olduğu için kimse onu almak istemedi. Üşüdü, büzüldü. Üşüdükçe büzüldü karanfil. Bu durumundan bahçıvanı suçladı. Niye suçladığının bilincinde olmadan suçladı.

Tam solmak, tam kurumak, tam çöpe atılmak üzereyken zengin bir müşteri girdi çiçekçi dükkânına. Bir çelenk istedi. Adresi verdi, çelenğin parasını ödedi ve çıktı gitti dükkândan.

Çiçekçi, değerlendirmek amacıyla karanfilleri de çelenkteki yaprakların arasına sıkıştırdı. Çırağıyla taziye evine gönderdi.

Karanfil geldiği evi hemen hatırladı. Bu evin bahçesinde serpilmiş, güzelleşmiş, dallanıp budaklanmıştı.

Çelenkteki diğer yaprakların arasından etrafı süzdü. Karşıdaki çelenk dikkatini çekti. Üstündeki yazıyı mırıldandı:

Bahçıvan Allah rahmet eylesin.

Karanfilin buruşmaya yüz tutmuş kırmızı yapraklarının arasından iki damla yaş süzüldü. İki damla yaşın biri bahçıvana sadakatsizliğinin verdiği acı için, ikincisi de vefasızlığı içindi. Hıçkırarak ağlamak istedi ama başaramadı.

Dağ Gibi Büyüyen Yara

Kazım GÖK

biliyorum çocuk
seninle evcilik oynasak, gül düşmez yüzüne
bezirgân başı, saklambaç...
hepsi tökezler senin kırık aynanda

biliyorum çocuk binlerce hüznü kuş sesi abanır üstüne

gel çocuk,
uçurtmaların tohumunu dikelim göğün mavi toprağına
bağlamayalım hiçbirini matem zincirine;
bırakalım rüzgâr savursun onları gökkuşağının avucuna

gel çocuk, kulaç atalım
karada yaşayan, pullu solungaçlı özgürlüğümüzü
bırakalım açık denizlerin ipekli kucağına usulca

hadi gel
kurak teninde unutulmuş, solmuş çiçekleri
gülümseyen yağmur ağacının gölgesine götürelim
belki orada yeniden filizlenir sessiz umutlar

hadi gel Filistinli çocuk söyle bana
kışın artığı bu solgun yüzün
yorgun bir zamanda açar mı
pembe gül gibi

ve o zaman dümdüz olur mu
yaşamak dediğimiz dağ gibi büyüyen yaran.

Mehmet OSMANOĞLU

Kırgın Bahar

bu bahar kırgın açtı bütün çiçekleriyle
rengi kan, kokusu kan tadı usul özgürlük
kopan tufan içinden belli güneş doğacak
gazze'nin toprağını merhametle okşayıp
zalimin kalesine ölüm olup yağacak

siz enkazda boy veren çiçeği gördünüz mü
öbek öbek büyüyen sanki ışık hızıyla
köklerine günahsız kanlar yürümüş zahir
masum ve de katkısız anne sütü dalına
ve çelikten bir iman gübresi toprağına

ah! içine bir dünya sıkışan yüreğimiz
ne vakit düşmüştük bu aciz ve sefil hale
bak bulutlar ağlıyor nisan çeşmelerinden
ve yuvarlanıyorken kederinden taş bile
sen nasıl böyle hissiz nasıl böyle mecalsiz

her saat daralıyor nefesi ruhumuzun
en sığ buğzlar geçiyor kurumuş dudaklardan
gazze semalarında gece ne kadar uzun
gözleniyor bir kutlu yükseliş ufuklardan

kim neden birleştirmiş kokuşmuş milletleri
içinde zulme inip kalkan onursuz eller
bozulmuş dinlerini dinleyip kinlerini
kusarken pervasızca ah gazze'nin bağına
neden uyanmaz hâlâ bu kesif uykusundan
âlem-i islam denen şu yaşayan kadavra

“ya Rab! sen bizden razı oluncaya kadar al
güle kırmızı rengi veren kanlarımızdan”
diye haykıran anne hatırla ne diyordu
sizi ruzi mahşerde şikayet edeceğiz
biz önden gidiyoruz size yer yok cennette
bu kokuşmuş dünyayı kullanın tepe tepe

geleceksiniz elbet mahşere boynunuzda
omzunuzu düşüren bu utancın yüküyle
“Rabb'im biz öldük onlar seyrettiler” olacak
kan damlayan sözümüz mahkeme-i kübrada.

Beni Kalbimden Tanı

İbrahim ŞAŞMA

Dinle beni ey âdem, tanı beni yakından.
 Düşürmüşüm karayı, gözlerimin akından.
 Ellerimle okudum, yüreğimle görmüşüm.
 Açık iken kalp gözüm, söyle nasıl körmüşüm?
 Sanma ki karanlıktır, sanma ki baki leylim.
 Rahme düştüğüm gündü, benim güneşe meylim.
 Aşk hangi rengi giyer, neden çıplaktır hüznü?
 Varsın kör belle beni, bende çok nettir yüzün.
 İnsanı aramışım, kalbinin nakışında.
 Mıh çakılır ruhuma, acıyan bakışında
 Âşıkların mendile, sardığı hüznüdeyim.
 Bin katlı bir kabağın, sırrında özündeyim
 Masallara sığmayan dem'e çevir rotanı.
 Kutlama beni âdem, beni kalbimden tanı.

Aydın şavk sofrasında, bağdaş kurduğum oldu.
 Veysel'in yürüdüğü, yol bana kutlu yoldu.
 Bilmeseydim umudu, kendimden de soğurdum.
 Ben her gece güneşi, gözlerimden doğurdum.
 Gördüğü Züleyha'yım, Yusuf'un kör kuyuda.
 Sesinden tanımışım, ateşi de suyu da.
 Yargılanmış gözlerim, kalemler kırılırken.
 Karanlığa hazırdım, kundağa sarılırken.
 Gördüm yine de gördüm, âdemi ve her demi
 Vicdanı, nefsi gördüm, lekeyi ve erdemi
 Kör denmesin adıma, ufukla bakışırım.
 Gördüğüm kadar yaşar, kendime yakışırım.
 Bilir misin dünyamın kubbesini tutanı?
 Kutlama beni âdem, beni kalbimden tanı.

Ben bilmem mavi nedir, kalbim siyahtan anlar.
 Hangi aynaya bakar, gözleri olmayanlar.
 Cümle rengi sızdırdım, imbiğinden siyahın.
 Lügatimde rengi var, her vaveyla, her ahın.
 Göğün merdiveninde, basamaklarım vardır.
 Kesikse umut çeşmem, o vakit cihan dardır.
 Gözlerini bilmem de, annem güzel ağlarmış.
 Canı cana en güzel, bir kalp sesi bağlarmış.
 Sen kapa gözlerini, aşk gördüğün her yerde.
 Bulduğun dem çekilir, ufkumdan koyu perde.
 Sen içerde ben dışta, ya gel ya ben çıkayım.
 Ya gör beni ya da ben, gözlerinden bakayım.
 Kemale erenlerin, hoşgörüyümüş vatanı.
 Kutlama beni âdem, beni kalbimden tanı.

Kalp gözümü umudun, kapısına dayadım.
 En karanlık şafağı, yüreğimle boyadım.
 Acıtıyor acımak, boz bulanık bir keder.
 Benim gözümle görmek, bana bir cihan eder.
 Dilin terazi bilmez, şaşıyor üçer beşer.
 Şarapnel parçaları göz yaşlarımdan düşer.
 Aşıkârdım, zahirdim, ben vardım ve nettim
 Kendi yalnızlığımı, gözlerime defnettim.
 Bakışın kelepçesiz, prangasız ve hürdün
 Söylesene ey âdem, beni ne kadar gördün?
 Şafak gönül işidir, candan cana emektir.
 Kalbimin ısınması, güneş doğdu demektir.
 Gözlerim görür elbet, ömre değer katanı.
 Kutlama beni âdem, beni kalbimden tanı.

Sündüs ARSLAN AKÇA

Yol Yorgunu

nereye çıkarır beni bu yollar,
aklıma sözümün geçmediği an?
bir kaçış kendimden kendime kadar?
feleğin önüne katıp savuran
gönlüm bile bana olmuş sitemkâr.
nereye çıkarır beni bu yollar?

adımlarım beni başa sarıyor,
yetiştim sandığım yer çıkmaz sokak.
sevda kâsesinde hüzne karıyor,
umut mu dediniz; pısrık, korkak!
çığlığım susarak arşa varıyor,
adımlarım beni başa sarıyor.

başımı yaslayıp hatıralara
yol boyu damlalar yarıştı benle.
renklerin içinden hep karalara
bürünen yüreğim ayrıştı benle.
oysa tuz basmışım o yaralara,
başımı yaslayıp hatıralara.

hayalin de benle yollara düştü,
ara ara tutup avuttu biraz.
belki gördüğümüz sadece düş'tü,
olsun damlaları kuruttu biraz.
yanağa ilişen taze gülüştü,
hayalin de benle yollara düştü.

Yunus LAÇİN

Susku Dağı

bozgundayım
kanadı kırık kuşun teslimiyeti yüzümde
dem teşrin, güz sancısı kapımda
yazın soyka günleri üstümde
buz tutuyor saçaklarım
düş kırıkları gönlümde depreşiyor
ve rengim eylül sarısı
içime çöreklenen bir sayrı
nezelmış tentelerim
içimden dökülen bin parça
yüzümde külden isler
yığılmış kapımın önüne yılların tortusu,
gözümün altında mor torbalar
yosun bağlamış sanki halkalar
kader örmüş saçlarıma ağını
el değmemiş ruhumun örümcek dokusuna
bozulmamış ütüsü dağımın
otlar yürümüş gönül yoluma
ve pas tutmuş menteşelerim
gıcırıyor arada kollarım
küf tutmuş nemli duvarların nefti çökmüş üstüme
nabzını alamıyorum sarkacımın
ve taveleri kurumuş
durmuş kalbi kahve falımın

bir sisifos sendromu yazgımda
üstüme devriliyor bir susku dağı
sil baştan başlıyorum kısır döngülerle
fitili bitmiş kandilimin
ve dermanı bitmiş dilimin
devrilmiş sanki üstüme hurufatın enkazı
bir parmak toz necefli maşrapada
perdeler renk atmış
renkler solmuş, yüzüme haki kalmış
dertlerimi eğirip kirmene sarıyorum
kağşamış evim barkım,
şimdi viran bakışlarım,
zembereğinden boşalmış hayatım
dar ağacım kurulmuş geçeden
ölmeden okunmuş sela'm
ve kavrulmuş helvam,
bir gayya kuyusundayım
ne kuş sesi ne kervan neşesi
tenimde etimi kemiğimden ayıran
bir hallaç kırbaçı
şikesteyim,
suzişli bir kürdilihicazkâr ruhumu kavuruyor
muzdarip kamçılar tenimde
bağrımda köz köz dağlar
dağım inciniyor tel tel
bulutlar gözyaşı çeşmem
doldukça yüreğim yağıyor

bir geda müzayedesinde
haraç mezar demeden yok pahasına
elden çıkarılıyor ellerim
bir kürek cezasına kırılıyor kalemim
bir kuyu yalnızlığı içimde, eyyam-ı bahur
dışım çöl kurusu bir serap
bilmediğim bir sapaktan ayrılmış yolum
bir flanör gibiyim
atonal seslerle işgalde dilim
"bilmiyorum ne haldeyim,
gidiyorum gündüz gece."
bir planım yok bugünden yarına
hayatı akışına bırakan
bohem ruhu taşıyorum
belki kendimi arıyorum belki kendimi aşıyorum
başımı alıp gidiyorum
tut ki yitirdim karar perdelerimi
bir kaç notam eksik klavyemde
bam telimin nutku kesik kesik
ve kör topal nağmelerim
ve hep mahcup noksan seslerim
tuvalimde de yitik yer yer renklerim
tonlarım terk etmiş fırçamı
her renk soluk, teselli kalmış haki
ve kayıp sözcüklerim
cümlemin beli kırık
ne çiçekte gül kokusu
ne petekte bal dokusu kalmış
ayrık otları dilimde
yüzüm çiçek bozuğu
ve çehremde kırılmayı bekleyen yüzlerce fay
zamansız yağmurlarla yorulmuş
sarmaşık güllerim

"gelme ecel gelme, üç gün ara ver."
yüzümdeki çıvgını gör
başımda hoyrat rüzgarlar
dağlarım dağlanıyor
ve gündüzümde mil
ruhum canıma teyelli
eğreti hep gülüşlerim,
"dönülmez akşamın ufkundayım"
çıkmamış candan umut kesilmezmiş
sen yine de bir hal çaresine bak
"gelme ecel gelme, üç gün ara ver."

Ayşe ARSLAN

Nehir ve Zaman

saklı bir bahçeydim
güneşin değmediği gölgelerim vardı

akıp gidince sen ve zaman
bekliyordum
inleyen anılarımın başında
çok isterdim silinsinler sana çarpa çarpa

bıraksam hatırlayamadığım onca anıyı
aksam sivrilmiş köşelerinden
kırımlarına kıvrılıp uyusam

her zerrenle değersin gözlerime
yetişemem bakışlarına
kaybolur bir ben aynası sularında
ve kaç yüzüm akar gider de bulamam

bu ben miyim senden yansıyan
karanlık bir alev huzmesi çehrem
görüyor musun
yanarmış değdiğin yer tenimde
sudan da olsan

aldanmış aldanmışız çoğumuz
yeşillerle örülü sahte cennetine
arkana bakmadan vefasız bir insan gibi
gidendin sen
ve gölgeydin gerçeğini gizleyen

kaynağına ersem
döküldüğün yerde huzura
hangisi daha çok temizler gönül yaramızı
sonsuz musun nedir bize sattığın bu cakan
geride kalan bizler ölüme akıyoruz bilir misin

akarken siliniyor senden yansıyan yüzüm
geriye kaç yüzüm kaldı bilmen
tut ellerimden dönüyor başım
sallanıyor divane köprülerin
düştüm düşeceğim
bırak düşeyim
ölür müyüm
ver sırrını nasıl yetişirsin zamana.

Virajlı Kulvar

Gülçin Yağmur AKBULUT

gözü dönmüş araf'ın
toprak çağırır
pusulası yaşam ayarlı tekneleri
kaygısızca dönüp duran takvimler
aynaların ekseninde ırgalanır ömürler

günbegün azalır
ışık kuyularına açılan mevsimler
geceyi binlerce yerinden diler
pervazlara dolanan hüznü çiçekler

dönüp giderken arkasını
dilsiz hayatlar
sarsıntılı gölgelere dokunur
baharı yüklenen güneşli masallar

bütün rollerini bırakan döngü
ölümün nefesinde ilikler
menzilsiz yolculukları
yazgılara erken düşen
son virajlı kulvar
ardından irili ufaklı üç beş kaya taşı.

Arif Onur SOLAK

Yenilen

16 Ocak 1997

İşaret ve başparmağı arasındaki kalemi parmakların zıt hareketleriyle iterek havada çevirip duruyordu. Bazen yakalayamadığı kalem dirseğini dayadığı masanın üstüne düşerken “ta-tak” diye sesler çıkarıyordu. Parti binasının içindeki huzursuz sessizliği böylesine anlamsız bir tıkırtıya yönelen başlar “cık cık cık” sesleri eşliğinde sessizliği bozanı kınamak için iki yana sallanıyordu. Yusuf özür diler gibi mahcup bir ifadeyle kendisine yönelen bakışlara kaş göz işaretleriyle kusura bakmayın diyordu. Bir müddet bu harekete ara verse de can sıkıntısına yenilerek yeniden aynı seremoni on-on beş dakikada bir tekrar ediyordu. Açık televizyonda dönemin başbakanının MGK toplantısı sonrası boncuk gibi terlemiş yüzü dönüp duruyordu. Birkaç ay önce istifasını veren eski başbakandan hırsını alamamış olan medya, içlerindeki nefreti dökmekten geri durmuyordu. Kızgındı. Öfkeli bir yanardağ patlıyordu içinde Yusuf’un. “Ulan bu tezgâhın içine nasıl düştük?” diye diye paralıyordu kendini. İlk gençliğinden beri kendini miting meydanlarında bayrak gibi salladığı ve yuvası bildiği partisine, daha iktidardayken Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından “Lâik Cumhuriyet ilkesine aykırı eylemleri” gerekçesiyle açılan davanın sonucu açıklanacaktı birazdan. Beklemekten sıkılmıştı. Daha doğrusu beklemek zulüm gibi içine işliyordu adeta. Oturduğu sandalyenin karşısındaki duvar dibine yaslanmış, elinde bayrakla gelecek haberi bekleyen Mustafa abiyi gördü. Baş önünde, masada sabit bir noktaya diktiği boş bakışlarla bekleyen Asım abiyi seslendi Yusuf.

“Mustafa abi kadar vefalı kimseyi görmedim, hani işe alacaklardı onu belediye seçimini kazandıktan sonra?” dedi, soruyla yorum arasında kalmış bir cümleyle.

“Zaten çok büyük hataları buralarda yaptılar Yusuf, seçimi kazanmak için gayesi yalnızca dava olan insanları seçimi kazandıktan sonra unuttular. Bürokrasiye gelen beceriksiz bazı adamlar, daha önce hiç görmediğimiz tuhaf insanları bir yerlere yerleştirdiler ama gecesini gündüzüne katan emektar refikleri kimse görmedi. Görmek dahi istemediler.” Üzgündü...Asım abi, sesinde kızgınlıktan çok bir havalın kırık senfonileri dalgalanıyordu.

“Diyorum ki bazen Yusuf, acaba bu olanları hak etmiş olabilir miyiz?” soruyu sordu ama cevap beklemeksizin bitirdi cümlesini. Galiba haklıydı. Çok klişe olacak belki ama yolda bulunanlar yola çıkılardan daha kıymetli olmuştu. Olağanüstü gayretle partiyi başarıya ulaştıran mütevazı insanlar, gösterişli kimseler uğruna harcanarak bir kenara itiliyordu.

Haber bültenlerinde son dakika gelişmesi yaşanmaya başlamıştı. Ekrana çıkan Anayasa Mahkemesi Başkanı partinin kapandığını ve liderlerinin de siyaset yapma yasağı aldığının haberini veriyordu. Binadaki herkesi ağır bir hüznün aldı. Boğazlarına yumru gibi oturmuş kallavi küfürler birikmişti. Ocak ayının keskin soğuğu üstlerini devrilmişti resmen. Bir hikâyeye burada bitmiş, gelecek olan başka felaketlerin de muhtemelen haberini veriyordu. Derin bir iç sıkıntısına gark oldu Yusuf.

“Ben gidiyorum Asım abi, işlerim var. Daha fazla bu kapalı yerde kalamayacağım.” diyerek ayrıldı binadan. Zehra’yla buluşacaklardı. Bir gün önce yolda karşılaşmışlardı. Bugün için görüşmeleri gerektiğini söylemişti Zehra. Gereklilikten bahsedince bunun normal bir görüşme olmayacağı kanaati oluşmuştu Yusuf’ta. Neden gerekliydi? Eğer ortada bir gereklilik varsa çözülmesi gereken bir mesele vardır diye düşündü Yusuf. Ama bir sorun olduğunu bilmiyordu. Son zamanlarda herhangi bir olumsuzluk yaşamamışlardı. Zehra biraz durgundu bu aralar ama bunu ülkenin içine düşmüş olduğu duruma olan üzüntüsüne yormuştu. Acaba Zehra okulda bir problem mi yaşıyordu? Malum türban meselesi ya da inançla ilgili bir şeyler olabilir diye geçirdi içinden. Çay bahçesine ulaştığında dışarıda kimseyi göremedi. Dışarısoğuk olduğu için içerde beklemeye karar veren Yusuf, kapıyı açtığında alev alev yanan sobanın yanındaki bir masada Zehra’nın düşünceli bir şekilde kendisini beklediği gördü. Ağır adımlarla yanına giden Yusuf, “Erken gelmişsin !” diyerek Zehra’nın karşısındaki sandalyeye oturdu. O sırada yan masanın siparişlerini yeni bırakan garsona “Hocam, bize iki çay getirebilir misin?” dedikten sonra Zehra’ya dönerek “İçimiz ısınsın, yeterince soğuk aldık epeydir.”

Yusuf'un da tahmin ettiği gibi okulda problemler baş göstermeye başlamıştı. Türbanı yüzünden önüne engel çıkan kız öğrencilerden birisi de Zehra olmuştu. Hem sadece bu da değildi sorun. Yusuf'un meydanlardan meydanlara koşuşu da rahatsız etmeye başlamıştı onu. Artık düzgün bir hayat istediğini ve bu hengameden kurtulmak istediğini söylemişti. Hem zaten kaybetmişlerdi, yapacakları hiçbir şey kalmamıştı. Daha fazla direnmenin kendilerine zarardan başka bir şey getirmeyeceğini kabullenseler artık iyi olacaktı. Asıl bombayı en sona saklamıştı Zehra. Ben okulumdan vazgeçemem demişti. Yusuf'un şaşkın bakışlarla ne yapacaksın peki sorusuna ise "Başımı açacağım, en azından okul bitene kadar." Yusuf, bakışlarını bir boşlukta sabit bir noktaya asarak öylece kalakaldı ilkin. Sonra Zehra'ya çevirdi yüzünü.

"Onca insan, inançları uğruna okulu bırakırken ve gerekirse meydanlarda polislerin vurduğu joplara karşı direnirken bunu istediğine gerçekten emin misin?" kızgındı. Bir cevap bekliyordu, çok haklı olduğu, Zehra bu yüzden mecbur kalmış diyebileceği bir şeyler bekliyordu, böyle bir şeyin olmadığını bile bile.

"Hayal görmenin alemi yok Yusuf, benim düşüncem bu şekilde, herkes bırakırsa nasıl olacak bu işler. Ben kendi yolumda ilerleyeceğim. Şöyle düşün; herkes bırakırsa nasıl olacak, meydan hep onlara kalacak bu sefer. Korkma, dinden çıkacak değilim."

"Ben korkmam Zehra, yalnızca senin bu aciz ve zavallı haline üzüliyorum. Sen kararını çoktan vermişsin. Bana bir şey söylemek düşmez. Fakat ben böyle bir düşüncenin yanında yer alamam. Yoksa kendi hayallerime ihanet etmiş olurum. Gerçekten bu şekilde düşünüyorsan, biz seninle yan yana yürüyemeyiz bile. Galiba sen de bunu söylemek için geldin." Son bir umut, bir pişmanlığın izini aradı Yusuf, Zehra'nın yüzünde.

"Madem öyle, sen bilirsin. Sevgi insanın ilerlemek istediği yolda engel çıkarmak değildir. Madem ki böyle düşünüyorsun, yapacak bir şey yok. Hakkını helal et o zaman, ben geleceğimi çöpe atamam." diyerek hışımla kalktı masadan Zehra. Tam kapıya vardığında tekrar aynı hızlı adımlarla geri gelerek "Umarım pişman olmazsın Yusuf,

bu günler bittiğinde başını çok vurursun taşlara. Ha, bu arada benim hakkım helal olsun."

"Benim ki de helal olsun Zehra, yeni hayatında başarılar dilerim. Pişman olacağımı zannetmiyorum." diyen Yusuf'un cümlesi biter bitmez tekrar bir hışımla çıktı Zehra. Oturduğu sandalyeye iyice yaslanarak tavana bakmaya başlayan Yusuf derin bir of çekti. Her şey ziyadesiyle üstüne geliyordu. Bir yudum daha aldı çayından.

20 Mayıs 2025

Çok eski bir dostunun yanına ziyarete gelmişti Yusuf. Eski günlerin güzelliğinden, gelmiş günlerin götördüklerinden epey bir konuştular. Oturduğu koltuğun önündeki sehpa da bir dergi dikkatini çekti Yusuf'un. Derginin kapağına baktığında, son dönemde yükselişe geçen muhafazakâr moda akımının takip edildiği bir dergi olduğunu tahmin etti. Kapağında Zehra Yenigün ile söyleşi yapıldığı yazıyordu. Ve söyleşiden bir alıntı vardı. "Çok zor zamanlardan geçtik..." Heyecanla dergiyi eline alan Yusuf, söyleşinin bulunduğu sayfayı açtı. Gazetecinin sorduğu bir 28 Şubat sorusuna cevap veren Zehra Yenigün "Çok zor zamanlardan geçtik, şükür ki o günlerde verilen mücadelenin meyvelerini bugün topluyor olmamız ve varlığımızın artık normalleşmesi bizi çok mutlu kılıyor."

Acı bir gülümseme yayıldı Yusuf'un yüzüne, Zehra'nın soyadı değişmiş diye geçirdi içinden. Ama içi değişmemiş. Kapitalizmin dişlileri arasında, inancı, muhafazakâr moda dergisi adı altında nasıl sömürdüğünü hala göremiyordu maalesef. En acısı da üstelik bu yolda çile çektiğini anlatıyordu, hiç mücadele etmeyen birisi olarak. Zamana hep yenildiğini düşünüyordu, zamanla hiç başı hoş olmayan Yusuf. Olsun eyyamcılıktan iyidir, şükür diye geçirdi içinden Yusuf, pişman olmamak ne büyük bir mutluluk.

Mülken ERTUNA

Çavuş

ben gönül yolcusu, özlemde muzdarip
sen milyon yıldır kayıp tılsım sanki, ne acayip
bir şair çıkmış, ateşi suya yar diye yazmış
vuslat olsa sönecek o düş, gülmek münasip

kırmızıdan başlar öyküsü her daim
bir yanı rüzgardır harlayan kesik kesik
bir yanı imkansızlık, değişmeyen evrim
aklın kaçıdır aşkın gelişi, senden bilirim

kuş dilidir çoğu kez zamanın dili
kararsa bulutlar değişmez özlemin rengi
sevenin muradı sevdiğidir sabit
onunla ya da onsuz onu taşır üzengi

senden bilirim gün ortasının nasıl tutuştuğunu
bir hayalin bir hayale art arda kavuştuğunu
şimdi bu delirmiş takvimi alsan benden
cümlesi görür tepemde kederin çavuşluğunu.

Dolu

Haşım KALENDER

ayıkırsın belki de seyret şu mezarlığı,
yarını düşünürken bugünden ölen dolu.
hepsi bir nefes kadar tüm dünyanın varlığı,
biriktirdin yer iken arkandan gülen dolu.

her yaş ölüm yaşıdır, gençler ölmüyor sanma!
dünyanın ki boyadır, boştur, süsüne kanma!
imtihandan ibaret inan ya da inanma,
gidikle eksilmiyor, yerine gelen dolu.

kötüyü unutasın, iyi yürekte dursun.
gönül kırmaya değmez; yarın yok, bugün varsın.
ardında eser bırak, ahlakın damga vursun.
çok sürmez, unutulur adını bilen dolu.

benim dediğim azdır, sen düşün ötesini!
bildiğim müslüman türk unutmaz atasını.
kendi hatandan önce görme dost hatasını,
sabırlı yırtık yamar, söküşü ilen dolu.

yeminle söylüyorum, dünya kimseye kalmaz.
amel gerek sonuçta, laf ile defter dolmaz.
ağlayanın malının gülüne hayrı olmaz,
gülenlerin baktım ki ardından nalân dolu.

iş olacağa varır, deli malamat olur.
senden sonra gelene ömrün alamet olur.
şükrüne sebep olsun, sabrın selamet olur.
dert insanı öldürmez, sinende çilen dolu.

kimi çadırda kalır kimin de kaç yalı var.
vebali boynunadır, bir devleti âli var.
her lokmanın, nefesin şüphesiz suali var;
yalan yanlış namazı beş vakit kılan dolu.

kalender insanım de, nasıl ağrımaz başın!
gelecek vaat ediyor hayra yorarsam düşün.
kapkara karıncayı gece göreni düşün,
sözde mi müslümansın? ardından hilen dolu.

Süreyya ŞAHİN

Ercan Sağlam'ın
Köpük isimli Şiiri üzerine

KÖPÜK

sevmek bir hatıranın suda yansımasıdır
az köpük beyazıyla yüzümüzü güldüren
ben hiç ona bilerek uzun süre bakmadım
bilmedim neydi köpük ne yaparsak kaybolur
kader desek mi yazgı desek mesele
kalır mı üstümüzde bir yorgunluk lekesi

sevmek bir hatıranın suda yansımasıdır
her gören mutluluktan havalara uçuyor
avuçla taşıyorlar ırmakta akan suyu
(ırmak neden havada bir buluta benzer ki)
gözlerim bu yüzeyi neden hatırlamıyor?
giderek kayboluyor ufukta güvençler
alıp götürüyorlar sarhoş eden kokuyu

sevmek bir hatıranın suda yansımasıdır
dehşetle açılıyor kan kırmızısı gözlerim
ve elmaya lütfedip elma rengini veren
bir toprağı koklayıp gözümüze sürmüş
iki elim kandanymış ne umurum olacak
kendime bir avuntu bulacak değilim ya
bu sevmek ırmağında su gibi kanıyorum

Ercan Sağlam

Yüzeydeki Geçici Işıltının Derin Hafızası

Ercan Sağlam'ın "Köpük" adlı şiiri, ilk bakışta naif ve zarif bir yüzeye sahipmiş gibi görünüyör ama birkaç okumadan sonra kendini daha çok açıyor ve bize sezgisel bir derinlik sunuyor.

Şiir, tematik olarak aşk, hafıza, kaybolma ve su metaforu ekseninde ilerlemiş, ancak burada bahsedilen klasik anlamda "romantik aşk" değil. Daha çok, hatıraların kayganlığıyla, zamanın silici etkisiyle, kendilikle ve algıyla kurulan bir ilişkiyi hissettiriyor.

Şiirin her bölümünün "Sevmek bir hatıranın suda yansımasıdır" dizesiyle başlaması, bir tür ritmik mantra etkisi yaratmış. Bu tekrar, hem okuru bir meditatif döngüye sokuyor hem de şiirin merkezine yerleştirdiği "sevmek" eylemini farklı anlam katmanlarında yeniden düşünmeye zorluyor. Her seferinde aynı cümleyle yola çıkmak, ama farklı bir yere varmak, şiirin sezgisel gücünü ortaya koyuyor.

Bu tekrarları, geleneksel şiirdeki kafiye ve ölçü kavramlarının modern bir izdüşümü olarak okudum ben. Aynı dizeyi tekrarlayarak onun anlamını sabitlemiyor; tersine, her tekrarda biraz daha çözüyor, çoğaltıyor, yeni kapılar açıyor.

Şiirde su metaforu çok boyutlu bir şekilde ele alınmış. Su, yalnızca temizleyici ya da hayat verici bir unsur değil, diyor şair. Su, aynı zamanda belleğin, zamanın ve silinişin sembolüdür diyerek zihnimizi kalıplaşmış tanımlamalardan "su" ile arındırıyor.

Köpük ise suyun en geçici, en narin ve en kaygan halidir ve şair bunu seçerek hem hafızanın yüzeyine hem de aşkın geçiciliğine dikkat çekiyor.

Bu tercihle birlikte su, şiirde hem yansıtan hem yutan bir varlık olarak karşımıza çıkıyor.

"Bilmedim neydi köpük, ne yaparsak kaybolur" dizesiyle, köpüğün özünü değil, yok oluş biçimini kavratmaya çalışmış. Bunu, modern insanın anlamı sabitleyememe haline, şeylerin "ne" olduğuna değil "nasıl yok olduğuna" odaklanmasına bir gönderme olarak okudum ben.

Şiirdeki imgeler duygusal değil, sezgisel bir zeminden doğmuş hissi uyandırdı bende.

Şair, nesnel bir hikaye anlatmıyor, iç dünyasının titreşimlerini dış dünyaya şiir yoluyla yansıtıyor.

“İrmak neden havada bir buluta benzer ki?” dizesi, o kadar etkili ve iç içe geçmiş anlamlar barındırıyor ki tek başına şiir olacak kadar güçlü.

Bu dize, sadece görsel bir gözlemi değil, aynı zamanda fizikötesi bir sorgulamayı da barındırıyor içinde. Bu soru, şiirin hem çocukça masum hem de felsefi ağırlık taşıyan nadir çıkışlarından biri bence. Sağlam’ın diğer şiirlerinde de bu tarz, tek bir dizeyle okura “işte bu” dedirten dizeleri var.

Bu tip dizeler, şiirin derinliği ile sadeliği arasındaki gerilim noktasını oluşturuyor ve okurun zihnini olumlu anlamda yorarak şiirin akışını yormamayı başarıyor.

“Dehşetle açılıyor kan kırmızısı gözlerim” ve “İki elim kadaymış, ne umurum olacak” dizeleri, içsel bir çöküşün ve insanın kendine karşı duyduğu çaresizliğin çok güçlü imgelerle dışavurumu. Şair, bu tür metaforlarla ruhsal dağılmayı köpüğün geçiciliğiyle iç içe geçirmek istemiş ve bunu şair profesyonelliğiyle yapmış.

“Köpük” şiiri, aşkı ne övgüyle kutsamış ne de yok saymış. Şiir boyunca aşkın doğasında bulunan silinmeye, hatıraya, geçiciliğe dikkat çekmiş.

“Bu sevmek ırmağında su gibi kanıyorum” dizesiyle de, aşk iyileşme değil; çözülme, dağılma, belki de bir kaybolma alanı haline geliyor diyerek yine okurun zihnini zorlayacak ifadelerle okura sağlam bir eleştiri alanı bırakmış.

Ben burada “kanamak”ı acının değil, içsel bir geçişin, bir çözülmenin metaforu olarak okudum.

Şiir biçimsel olarak serbest ölçüyle yazılmış ve herhangi bir kafiye yaslanmıyor. Bu da şairin anlamı dizeler arasında serbestçe dolaştırmasına olanak tanıyor.

Şiiri zorlayan değil, şiire kendini bırakan bir sesle karşı karşıyayız. Ercan Sağlam’ın diğer şiirlerinde de bu tarzla sıkça karşılaşıyoruz.

Modern şiirin -bence- en önemli özelliklerinden biri olan “sezgiye dayalı çağrışım” burada da oldukça belirgin. Şiir, söylemek istediğini doğrudan vermiyor, anlam, okurun zihninde köpük köpük kabarıyor, sonra da siliniyor.

“Köpük” görünenle kaybolan arasındaki o ince hatta, yani şiirin tam da doğduğu noktaya yaslıyor kendini. Şair, hafızanın güvenilirliğini köpüğün geçiciliğiyle anlatırken, sevmeyi bir yansıma, bir yanılsama ama aynı zamanda vazgeçilmez bir deneyim olarak göstermekten de geri kalmıyor.

Şiir, duygusal olarak oldukça içe dönük; ancak bu duygu, ajitasyonla ya da dramatik patlamalarla değil, estetik dozajı iyi ayarlanarak verilmiş. Bu da şiiri ağırlaştırmadan derinleştirmiş.

Özellikle şu dizede daha net görüyoruz bunu;

“İki elim kadaymış, ne umurum olacak”

Bu tarz, şiirin dramatik dozunu kontrollü bir şekilde yükseltmiş. Okuru sarsmak için bağırıyor, ama dokunduğu yerde iz bırakıyor.

Ve son olarak, “Köpük” sadece bir aşk şiiri değil, aynı zamanda unutma, hatırlama ve kaybolma üzerine yazılmış melankolik bir poetika örneği.

Ve şiirin asıl gücü, tıpkı köpük gibi, kalıcı olmasında değil, dokunduğu her yere bir iz bırakabilmesindedir.

Aslan AVŞARBEY

Takipsizlik Kararı

yaz kızım;

hâkimi savcıyı aşk davasına
kariştirmaya yer olmadığına
 tarafları sokup cenk havasına
vuruşturmaya yer olmadığına

ne kadar küsse de seven sevene
bir yolunu bulur barışır gene
boşuna avukat tutup da çene
yariştirmaya yer olmadığına

taraflar çok gergin olduğu için
her iki kalp kırgın olduğu için
ayrılalı bir gün olduğu için
barıştırmaya yer olmadığına

aşk çözülmez hukuk tedbirleriyle
baş başa bırakıp kibirleriyle
özlesinler diye birbirleriyle
görüştürmeye yer olmadığına

mülkî tam mümeyyiz olmadığından
sevda kanununu bilmediğinden
yapacak bir işlem kalmadığından
soruşturmaya yer olmadığına

karar verildi.

Bir Kefendir Filistin

Sadiye Esmâ KARABULUT

dünya sağır
oya iğnesi ile işlenmiş çocuk ağlamasıdır
sabah ezanında uyanmış anne hıçkırığı

yasemin çiçekleri ile bezenmiş
sevgili
bitmek bilmeyen nefes

unutulmuş metro istasyonundaki kalemi
bir güneştir meşid-i aksa'ya dönmüş
göğüs kafesi delinmiş çocuk

herkes uykudayken deprem!
nefesim tükenirken açılan cehennem
sevgiliye götürülemeyen vedam!

vicdan azabındaki kurulmuş soba
namazdaki buruk sessizlik
bombaların yakınındaki korku evrensel

kalbin yer değıştirdiğı aydaki çiban
uykusuzluğun sahurundan
bir kirpiğin ucunda donmaktaki umuttur filistin!

ortadoğı'ya işlenmiş yumak
bir ölüm direnişinde uyumak
protesto basıncında kangren tutanak

secdelerde alnı ak
göğsü pak
bir kefendir filistin!

Fuat OSKAY

Bozkırda Gün Nasıl Bitti

Bakmasını bilen gözler için vakur bir romantizm gizlidir bozkırda. Bir tutam yeşil görürseniz hayat belirtisidir bu; bir dere boyunda üç beş söğüt demektir.

Bir yerde söğüt varsa mutlaka serçe de vardır; uçsuz bucaksız bozkırda uzayıp giden yollar, bozlak havası yanık türküler de. Toprak evler, buğday tenli güleç çocuklar ve tüten bir kaç ocak manzarayı tamamlar...

Hasine Kadın çenesini kollarına dayamış, söğüt dalındaki serçeyi seyrediyordu.

Söğüt, serçe ve bozkır... Aralarında asırlardır garip bir ünsiyet peyda etmişlerdi. Birbiriyle iç içeydiler. Çam, yaylayı severdi. Kırlangıçlar, leylekler Yemen'e, Hind'e giderdi. Kala kala bozkırda söğüt ve serçeler kalırdı soğuğu ve sıcaklığı paylaştılar.

Yuvalarını duvar kovuklarına yapıyor serçeler, mertek aralarına. Evlerimiz onların da evi olur. Kona kalka sergideki buğdayı yarı yarıya indirirler. Rızkımız onların da rızkı.

İyi hatırlıyordu. Küçükken dedesi, "Bu nimette kurdun kuşun da payı var..." deyip serçelere göz yummuştu.

İkindi ezanının sesiyle ayılıp pencereden uzaklaştı Hasine Kadın. Duvardaki saatte göz gezdirdi. Oğlunun işten dönmesine az bir süre vardı. "Kurban olurum, Muhsin'im acıkmıştır şimdi." diye içinden geçirip telaşa mutfığa geçti.

Muhsin, bozkırın havasıyla büyümüş eğitimli ve kültürlü, çakı gibi bir delikanlıydı. Annesinin, üzerine titrediği, bin bir fedakârlıkla gözü gibi baktığı tek evladıydı. İlkokulda öğretmendi. Bahçıvanı olduğu gül bahçesinde en güzel gülleri yetiştirmek gibi bir ideali vardı. Anadolu baştanbaşa gül kokmalıydı. Çabası, ereği buydu...

Annesiyle az çekmemişlerdi baba evinde. Hasine Kadın, kocasının ikinci eşi idi. Evlendiklerinde kocasının yaşı geçkindi. Önceki karısından olan çocuklar büyüklerdi. Evliliğinin üzerinden geçen kısa süre sonra kocası ölünce çocuğuyla birlikte kendini bir ateşin içinde buldu. Bir daha rahat yüzü görmedi...

Çektiği eziyetlere dayanamayan Hasine kadın kardeşlerine sığındı. Talihine karşı verdiği mücadeleyle oğlunu büyüttü. Muhsin, kuzenleriyle birlikte okula gidip geldi. Mesleğini eline alınca tayin olduğu yere annesini de götürdü.

O çileli günlerin üzerinden yıllar geçeli çok oldu. Muhsin, annesiyle birlikte mutluysa. Yaralarını sarmışlardı. Kimselere muhtaç değillerdi. Rahatsız edenleri yoktu. Hayat, huzur ve şükür içinde geçiyordu şimdi.

Muhsin ile üvey kardeşleri arasında sıcak bir iletişim bulunmasa da organik bağları devam ediyordu. Babadan miras kalan tarlaların pay edileceği gün geldiğinde üvey ağabeyi Muhsin'i aradı. Kardeşler arasında tarlaları pay ettiklerini; kendisine de Çolaklar'ın arazisine doğu yönünden bakan tarlanın düştüğünü söyledi. Bahsedilen, tarlalar içerisinde en verimsiz, en hasılsız olanıydı. Muhsin, annesiyle beraber çektiği çileli günleri yeniden hatırlayıp tekliflerini reddetti. Verimli olan tarlalar arasından annesine düşen neyse almayı kafasına koydu. İmza vermezse tapuda işlemler halledilemeyecekti ne de olsa.

O güne kadar üvey annesi ile onu bir defa olsun arayıp sormayan kardeşleri, tarlaları pay etmek için Muhsin'i defalarca aradılar, evine gelip gittiler; yalvarıp yakardılar. "Senin maaşın var, güvencen var. Tarlayı bize bırak, ne olursun!" dediler. Muhsin en ufak bir yumuşama belirtisi göstermedi; duruşundan taviz vermedi. Ancak verimli tarlalardan kendisine ve annesine hak olarak düşeni aldıktan sonra imza verebileceğini dikte etti.

Direnci karşısında çaresiz kalan üvey kardeşler, Muhsin ve annesine düşen payı vermeyi kabul etmek zorunda kaldılar.

Hasine Kadın, oğlu Muhsin'e minnet, şükran ve şefkatle nemlenen gözlerle baktı: "Muhsin'im, gül tenlim, canım oğlum. Bana Rabbimden en büyük hazinem sensin yavrum. Ben affettim. Sen de affet oğlum. Ver, onların olsun!"

Muhsin, verimli olan tarlalardan hakkı olanı almıştı. Tapusunu üstüne geçirmekle ilgili hiçbir yasal engel kalmamıştı...

Annesinin gözlerine baktı Muhsin, kalbine dolanı yüzünden okudu. Derin derin düşündü, tefekkür etti. Tarlayı almaktan vazgeçti. Yüreğinden ılık pınarlar aktı, yüreğinden serçeler uçtu. Affetti. Hafifledi.

Affetmek, annesiyle kendisine yapılanları sineye çekmek, unutmak demek değildi elbet. İçini yokladı Muhsin, geçmiş ve olanları tamamen serbest bıraktı, bir daha etkilenmemek üzere azat etti. Yüklerinden kurtuldu...

Üvey ağabeylerini aradı Muhsin. Kendi paylarına düşen tarlayı onlara verdi. İşlemler için gidip imza verdi.

Güneş doğdu, ay göründü. Gün üzerinden gün geçti. Mevsim bahara durdu. Toy dernek kuruldu. Muhsin, bozkırdan anasına "Ana" diyen helal süt emmiş o kızla dünya evine girdi. Anası, gelinini bağrına bastı. Dünyalar onun oldu. Dünyalar anasının oldu.

Tavan Arasındaki Yamalı Heybe

Meryem KÜÇÜK

göçülür konulurdu oba oba
konulur göçülürdü
evler içinden eller içinden
kaderden ve kederden
kırlardan karlı dağlardan
yârdan, nârdan, yöreden, töreden
kendinden göçülürdü
gidenler gelenler saplanıp kalmış
tavan arasındaki yamalı heybeye

doldursam doldursam
döksem çarşıda pazarda
vursam tartıya
bir yele bıraksam
bir ele bıraksam
takatim kalmadı göçüm bitti
değirmenimde kıtlık arkım kurak
dövülmemiş buğdayım
övülmemiş üzüm şerbetim
közünde dumanında
sersefil etmiş beni
uzak bir çağdan kalmış bu hasret
tavan arasındaki yamalı heybemde

ayağımda yırtık bir çarık
dolaşırım cadde sokak han hamam
fırtınam var dinmez
bir yayan bir yapıldak
ölüm gibi soğuk
doğum gibi taze, sıcak
mihrabım benden uzak
kapılar benden uzak
hava boz bulanık
çadırım kurulmaya uzak
hüzün tarihi ayaklandırmakta
tavan arasındaki yamalı heybemde.

İhsan Fatih POLAT
(Ozan Ebedi)

Sen Muteber

sen; yıldızların omzuna değdiği çeribaşı,
ben; ruhuna fâtiha okuduğu mezar taşı.
yükseltilecek diye bir ruhsuz, bir müptezel baş;
benim ayaklar altında çiğnemen o garip taş.

sen; her gün yüz sürülen mağrûr ziyâret, bir mâbet.
ben; uğraksız mesken, hatırlanmayan ilelebet.
kurşunun adres sormadığı yerde olacağım,
belki bir sabah belki gecede buluşacağım.

sen özgür ruhunla at başı yarışlardasın ya!
ben esir gezeceğim bir noktadan bir noktaya.
yani son nefesini verene dek iskeletim,
çıkarmayacak üstünden çelik zırhını etim.

sen çağıldarken çağlayanlar gibi ırmak ırmak,
ben büzülürüm, bedenim çatlak, bir çorak toprak.
ölüme her gece bir kapı açtım yaşlanarak
soldu ömrüm demir ağlar içinde paslanarak.

sen neşenin raksına oynarsın bel kıvrarak
ben kederin şarkısını dinlerim hıçkırarak.
işte bir kış daha, ne vakit yaşlandı bu çocuk?
ölümü tutmuş ellerim, ondan mıdır bu soğuk?

sen o mahir cambaz, çevir çemberini dünyanın,
ben tam da başındayım ölüm denen o rüyanın.
oyalıyor az müddet, azrâîl'in gölgesi bu;
kapıyor perdeler, ömrümün son sahnesi bu.

sen muteber! yaşına doyma, kazadan berî ol!
ben hep mezarım bileceğim bastığım yeri o.
eyvah! azalıyor ıstırabım, tenim buz, ne bu?
son damla yaş, bir avuç kum, dökülen üstüne bu...

Filistin'de Anne Olmak

Kubbettin KAYA

bir anne gördüm filistin sokaklarında,
yüreğinde yavrusunun mezarı, avuçlarında bir tutam saç.
bir anne geçti gazze caddelerinden,
düşlerinde cennet, yüzünde katliam izleri.
bir anne düştü ortadoğu'nun orta yerinde,
kalbinden vurulmuş, hisleri paramparça.
acılarını sırtlayıp ölüme giden anneler gördüm,
bakışlarında sessiz çılgınlığın öfkesi,
duruşlarında hüzne karışan asalet öyküleri.
ve kimsesiz mezarlarda bekleyen anneler,
simsiyah dumanların altında ağıt yakan,
masmavi göğe bakarlar insanlık düşerken dünya ekseninden.
inançlı duruşlarında sarsılmaz özgürlük iradesi,
onurlu bakışlarında şehadet umudu,
kutlanırken yeryüzünde anneler günü,
ölüm pususuna yatar filistin anneleri.

bir çocuk gördüm refahiye kapısında
hayalleri gece vakti çalınmış, enkaz altında
gözlerinde korku, bakışlarında ümitsizlik,
omuzlarında kurşun yarasından ağır annesizlik.
sessiz duruşunda bir isyan yükselir,
seher vakti dualar susmuş, ninniler göçmüş uzaklara
kırılmış kolu kanadı, kendine yabancı, bir başına,
dünya tılsımını yitirmiş gözlerinde,
hüzün toplanmış ruhunun deltasında...

duygularından vurulmuş harabe kentler gördüm,
insanlık vicdanında inleyen öksüz bebekler misali.
meydanlarında yükselen mabetlerde,
soğuk tenlerinde toprağı örten özgürlük anneleri...

acı mı düştü payına filistin annelerinin?
isimleri avuçlarına yazılmış melekler,
şüheda şerbetiyle koşarlar ölüme.
dipsiz kuyularda yapayalnız bırakılmaktır filistin'de anne olmak,
ölüme sıra sıra yürümek mevsimsiz zamanlarda ...

anne karnında infaz edilmiş günahsızların,
oyuncakları başında paramparça sebilerin,
hastane koridorlarında yaralarından vurulmuş,
umutları bombalanmış çocukların annesi onlar...

canlarıyla mescid-i aksa'yı savunmaktır filistin'de anne olmak...
tebessümle şehadete koşmaktır filistin'de anne olmak...

Gündüz KAYALI

Karanfil Kokulu Vakitler

bir tren düdüğü çalıyor şimdi
uzaklarda bir yerde.
benim içimden de dumanlar kalkıyor
ne olduğunu bilmediğim
eski bir sandıktan çıkmış gibi
karanfil kokulu mektuplar belki.

şehirler büyüdü, yutuyor hepimizi
eski taşra hikâyeleri
hâlâ dokunuyor içime.
kahvelerde, cami avlularında,
yağmur sonrası toprak kokan sokaklarda
geçip gidiyor zaman.

hayat böyle işte
bir telaş bırakmıyor peşimizi
bir akşamüstü, güneş batarken
uzaktan bir karanfil rengi düşüyor şehre
kimsenin görmediği.

deniz kenarında bir çayı yudumlarken
sesler dağılıyor göğe.
yalnızlık çok şiirsel duruyor
kavuşmak bir masal sanki.

belki de hayat bu kadar basit
bir tren düdüğü, bir çocuk sesi
karanfil kokulu bir hatıra
bitmeyen bir yarış
kendimizi bulmaya çalışırken
kaybolduğumuz eski şarkılar.

Adın

Mevlüt KILINÇ

ağladığım yerde yazılı adın
ağlamaksa yürekten gelir
o yüreğe kazınan adın

sevmemek acıdır da
sevmek daha çok acıtır
adıma değdiğinde adın

adına düştüğüm yerden vurur
kalp atışların
ve işte kalktığım yerde adın

öyle beklemektir
deniz kıyısında beklemek
daha çok
suya yazıldığında adın

yeryüzünde yıldıza düşmek
adına düşmek bir de yağmurda
damla damla / damlaya damlaya
cümleler içinden damlamak
bana adın

sahibinden satılık ilk cennet
yaratılan ilk âdem
...den kalma balçıktan havva'dır
bendeki adın

çöl güneşinde suya düşmüş
yanan kays kalbim
çöller
kays'ın gönlünde kavruluyor sanki
sonra düştü çöle mecnun
bir leyla denkleminde

bir leyla denkleminde saklı adın
bende kalan o leyla adın.

Aysen DURMAZ

Güneşin Çocukları

fırtınalar kopuyor
demir karanlıklarda
cehennem çılgınlıkları sarkıyor
şahdamarımdan
suslarım çarpıyor aynalara
kusuyorum yutulduğum kuyularda
iliklerim ırgalanıyor
dirençlerim dikleniyor
intihar isyanlardayım
düşlerim tuzaklanıyor
yüreğimin mülteci kampında
devrime kesilmekti sevdamız
sabırla karılır umutlar düş sokağında
zamanı geldiğinde hesaplar görülür elbet
esaretin yankısında
insanlığın yası tutulur
aydınlığın celladıdır çöken karanlık
tuzaklanan sevilir hüznün kesilir
bir avuç mevsim çiçeklerini eksiltir
yoksulluğun yalnızlarıyız
buz kesik ocak başında
biz güneşin çocuklarıyız
açlık, sefalet, ayaz biliriz
ölmüştük biz, dirildik, bir kez daha öldük
ölmeye yattık.

Karışık

Sophia JAMALİ SOUFİ

gece yarısı
şaşırmış
gözlerini arıyorum
sar beni
beni kucağının ipeğine sar
belki de bütün karanlıklardan ve yalanlardan arınıp temizlenirim
binlerce kuşun sesidir kucaklayışın
senin kucaklaman sonsuzluğun bir dalıdır
senin kucaklaşman, yarımkürelerin göçü
nefesininizi
masum yanaklarda
ve gece
senin ellerin arasında uykuya dalar
düşmüş kestane dallarının arasında ne işim var.

Mehmet Ali TEK

Hatırla

Hüseyin Akın'a

şehre besmeleyle girdi şair, çünkü şehir
yeniden başlayanların mekanı oluyor
farlar altında, ne lala gerekli bize ne bimbilto
sürüsü olmayan bir çobanının hüznünü taşıyım
perakende ilişkiler içinde semirilen bedenlerde
taşıyırım dimağlarda, çağın miliyle sıvanan nisyanı

aşk sınırlarla öldürdüler sözlerin yatağında
hainin var, olimpos dağından koşan merkür'ü
kıymık batmış ayağına devlet-i aliyye'nin
beyt hanun kıyılarına vurmuş çocukları
çığlığından, gözyaşlarından, yalınayak düşlerden
uyanır yeryüzüne şair, uyanır kefiyesiyle ebu ubeyde

çöl içinde bir şehir, çölü içinde taşıyan şairle
çölde kırk yıl dolaşmış bir kavmin intikamı karşı karşıya
çocuklar, mabedler, yeryüzü ve Allah'a düşman
gözlerini kaybetse de gülüşünü kaybetmeyen çocuklar aşkına
savaşırız düşmana karşı, kırk sekiz yılından beri
silahla, şiirle ve özgür ruhlu insanların direnişiyle.

Al Sana Bir Bakış

Ahmet Yaşar GÜNDÜZ

al sana bir bakış
kenarları süslü, çehresi güleç
başlıyor seven yerlerin mütarekesi
ve daha ilk yuvası serçe kuşunun
kanatlarında içtenlik, ürkeklik
başka gökyüzü de yok
içinde biriken onca sözün o ilk kelimesi aşk
ama hiç beklenmedik
ama hiç hesap edilmez
anlam veremeden meraklı gözlerin
o tek sorusuna
eeee, nasıl oldu?
bilmezler “nasılsız” “niçinsizdir” o şey
karşısında ıssız bir çiçek
içinde kuş konmaz, kervan geçmez bir dünya
alıyor ve ekiyor çorak toprağına
sonsuz göz dokunması
bazen temas
kelimelerle taşıdığı hayat suyu
sanki her şey yalan, her şey boş
avuç içlerindeki nemde gizli
ona dair belli etmediğı her şey
derinlerde, en has yerinde tek gerçek
ama bağışlayın
belki bu ilk yangında kalışı
özlem salıyor hep o ilk his
öyle masum, öyle tarıfsız ve kalbimde hep ona doğru koşan küçük bir çocuk...

Yalçın ÜLKER

Fetret

pencereden bakmam artık sokağa
belki leydi godiva geçiyor
belki de usandım yaşamaktan

yağmurlar artık köhne yağıyor
istesem terütaze yağar
liseli bir talebe olmakta ne var
belki de usandım yaşamaktan

kamyonet kasasında girer kente
benim güneşlerim nicedir
benzin ve motor yağı kokar
belki de usandım yaşamaktan

fırdolanıyor etrafımı rüzgâr
çocukluk hayretimi özlüyor
aynadaki mi yoksa aslım
belki de usandım yaşamaktan

nicedir esrimedim gecenin
yıldız ışıltılı ucuz şarabıyla
dizi filme başlamak büyük cüret
belki de usandım yaşamaktan

keşmir krizi patladı yine
silahlar acınası şeyler
karahindiba kaçtı boğazıma
belki de usandım yaşamaktan.

Kibirilenme İnsanoğlu

Kadir KÖSE

kibirilenme insanoğlu var'ına,
onlar ötelerde yükün olacak.
boşa hesapları yapma yarına,
ölüm umduğundan yakın olacak.

gençlik, geçicidir kısa aralık.
daim değil, dönemlik ve kiralık.
gelmeyecek sandığın o kocalık,
sandığından daha çabuk gelecek.

zenginlik uğruna para saklama,
bir yararı olur diye bekleme,
ne saldın ukba'ya bilemem ama
dünyada payına kefen düşecek.

hiç elini sürmediğin servetin,
infakını vermediğin servetin,
bir hayrını görmediğin servetin,
sefasını acep kimler sürecektir?

helalden kazanmak haramdan âlâ,
haramın kuruşu mahşere belâ,
harama azabı verirken mevlâ;
helalin de hesabını soracak.

işin düş'ün bitmediği bir anda,
aklın fikrin yetmediği bir anda,
öngörülmez beklenmedik zamanda;
duydunuz mu köse ölmüş denecek.

Yusuf ÖZ

Nazende

kâh kehkeşan kâh mahtır
bir münevver lahza bütünlük
nâzende
inayetini falezlerime çarptırma

nâzende
börklü başımı mesih'ten ayır
sen çalap değilsin ki
karşı kıyıda parça parça
cellatlar yetiştiresin

benim şu içrek aşklarım
güne büsbütün dağılsın
sarahatten okunmasın alnım
nâzende
beni şümulüne erdir.

Renkleri Karıştırmak

Gamze ŞAHİN

Dünyamız bizi şaşırtmayı pek bir seviyor, her gün yepyeni bir şeyi karşımıza çıkarıp bizi hayretler içerisinde bırakıyor. Öylesine inanılmaz durumlarla karşı karşıya geliyoruz ki üzerine söylenecek bir söz bulmaktan dahi aciz kalıyoruz: farklı renkler, çeşitli canlılar, akıl almaz yetenekler... Sinestezi de bunlardan biri hem de içimizden biri. Kısaca açıklayacak olursak duyuların birbirini tetiklemesi sonucunda eş zamanlı çalışması diyebiliriz, alınan bir uyarı aynı anda beynin iki farklı işlev gören bölümünün çalışmasına neden oluyor bu da aynı anda iki duyu almamızı sağlıyor. Özetle bir çeşit duyusal girift fakat o kadar muazzam bir girift ki bize sayıların tadını almak, müziği koklamak veya kokuları görmek gibi mucizevi imkânlar sunuyor. Zihninizde canlandırmayı deneyin. Diyelim ki Beethove'nin bir senfonisini dinliyorsunuz ve kulağınıza ilişen her notayla beraber ciğerleriniz papatya kokusuyla doluveriyor. Yahut anneniz yemek yapmış ve mutfakta en sevdiğiniz renk tonlarından oluşan bir cümbüş gözlerinizin önüne seriliyor, yalnızca sizin gözlerinizin önüne! Hem bu bir hastalık da değil sadece beyin kortexindeki nöronların normalden daha fazla bağlantı kurmasıyla oluşan bir sendrom şeklinde tanımlanıyor, tedavi edilmesi de gerekmiyor.

Tüm bunları öğrendiğimde içimde bir imrenme duygusu zuhur etti. Mamafih yoğun yaşanan bir hayatın arzusu, serkeş bir kıvılcım yaktı yüreğimde. Doğduğumda bana verilen boş kavanozun her zerresi hayat dolmadan ölmeyeyim dedim. Vakti gelip de nefesim tükendiğinde sınıksız tuttuğum kavanozum ellerimden kayıp düştüğünde etrafa saçılan yalnızca cam parçaları olmasın, beraberinde dağılan yaşamışlıklar dünyaya minik de olsa bir iz bıraksın istedim ve aniden tüm o yavan hayatlar saklandıkları sis bulutundan sıyrılıp dikkatimi esir aldılar; hüznü bulanmış, usanmış ve yorulmuşlardı, adeta içleri boşalmıştı. Aç ve solgun bakışları her köşe bucağı dolaşıyor, acınası bir arayış sürdürüyordu. Sürdürdükleri yaşamda bir mana aramaktaydılar. Bir vakit sonra amansız bir düşünce silsilesi işgal etti zihnimi. Bizler arzu ettiğimiz yaşama erişemeyince onu hayallerimizde yaşarız. Dikkat çekeriz, gülüp eğleniriz, sevgi ve saygı görürüz, gerçek hayatta arkamızı dönüp kaçırdığımız şeylere kucak açarız,

dayanılmaz güçlükler yaşayıp günün sonunda hepsinden galip çıkarız... Bir avuç olağandışı senaryoyla avunarak kendimizi dünyadan soyutlarız. Ne yazık ki bu bir yaşam felsefesi olmaktan çok uzaktır.

Peki nasıl buluruz aradığımız mutluluğu? Düşlerde aldığımız tadı hayattan nasıl temin edebiliriz? Yaşamı nasıl yaşanılır kılabiliriz? Cevabın ta kendisi mi bilemem ama bence harmanlamak bu işin temel püf noktası. Nasıl sinestezi de bir duyu başka bir duyuyla desteklendiğinde her şey bambaşka bir hale bürünüyorsa yaşamın pek çok noktasında da aynı durum geçerli. Tıpkı ayrı ayrıken işlevleri karın doyurmaktan ileriye gidemeyecek yiyeceklerin bir araya geldiğinde kişiye yalnızca tokluk değil aynı zamanda lezzet de sunan iyi bir yemek gibi. Belki de günümüzde içine saplandığımız bireysellik batağından kafamızı çıkararak zaman geçtikçe bir ağacın etrafına halkalar sarması gibi kibir halkalarına sarınmayı bırakıp destek almayı ve destek vermeyi öğrenmemizin vakti gelmiştir, parça parça yaşamayı öğrenmektense bütün olmayı öğrenmek gereklidir.

Şimdilerde kalabalık toplumların içinde pek çok insanla bir arada yaşıyor olabiliriz ama bir bütün olarak yaşamadığımız kesin. Bu şaşılacak bir şey değil tabii ki zira gerçek anlamda bir bütünlük yaratmak asla kolay olarak nitelendirilebilecek bir mevzu değildir. Unutmayalım ki sinestezi de dahi her duyu yanında her zaman müspet duyular getirmez. Bir duyu kapınızı çaldığında evinize bacadan giren davetsiz ve tozlu misafirden her zaman hoşnut olmazsınız. Bir insanla bütünlük geliştirmek yalnızca onun mutluluğunu paylaşmakla olmaz hüznüne de razı olmanız gerekir. Yine de inanıyorum ki elde edilen sonuçlar yapılan fedakârlıklara değecektir. Hayatı bir yarıştan ibaret olarak görme acizliğinden kurtulan insan ara ara dinlenip yoldaki çiçekleri koklamayı öğrenecektir, bambaşka bir bakış açısı edindiğinde aradığı anlama da erişecektir. Doğayla savaşmak yerine onun bizi bağrına basmasına izin verecektir. "1+1=1" işte bütün mesele, bütün bir sayfayı en güzel şekilde özetleyen cümle bu. Önünüzde boş bir tuval var dostlarım ve elinizde yalnızca birkaç boya... Hayalinizdeki resmi çizmek istiyorsanız bazı renkleri birbirine karıştırmalısınız.

Suat KÖKER

Bu Gece

zemheriden kalma bir rüzgâr esti,
bir lahza umudu astı bu gece.
az geldi suyuna, kırıldı testi;
haykırdı kalemden kustu bu gece.

kaldırımlar dile geldi, konuştu.
çıgıllıkları efkârıma dönüştü.
karanlıktan bir düşünce yanaştı,
gönlüm ikrarına küstü bu gece.

mızraklandı dilim, hedef gütmedi.
isyanım nefsimden öte gitmedi.
kamçı vurdum, zehir içtim, yetmedi.
göğsümde fırtına esti bu gece.

derdim vardı, eren sordum derdine.
dediler ki bu meczubun derdi ne?
yolu sordum, dön bak dedi ardına;
Hak'tan geldin dedi sustu bu gece.

kutsal bir sevdayla yoğruldu o an,
varlığını yere sermekse iman.
af diledim, şahit olsun asuman;
onmaz sızım böyle kesti bu gece.

ey deruni gelme nefsin oynuna!
her kelamın urgan olur boynuna.
bir yeiste kıymıklanan beynine,
bin nefeslik çıgılık sesti bu gece.

Uttar Pradesh

Kerem ŞAHİN

mujhe roshanee mahasoos hotee hai(1)
bakınca bir elma iki ayva beni alma
galiba düşüyorum bu yolun sonunda
bir ağaç düşerken yalnızlığını adada
giyerken hasret ceketini bakar uzağa
mujhe roshanee mahasoos hotee hai
düşüyorum yüksekten düşerken geleceği
kovalayamadım masanın üstündeki sineği
bulamadım içimdeki ışık saçan çiçeği
mujhe roshanee mahasoos hotee hai.

(1) Mujhe roshanee mahasoos hotee hai – ışığı hissediyorum

Ergül ALTAŞ

Bir Dünya Meleği

Arada dağlar var. Çok şükür dağları aşan yollar var.

Gönül hep yolda. Ya sılaya gidiyor ya sıladan dönüyor.

Sıla demek, anne demek... Yurt orasıdır, saadet orada... Annenin olmadığı yer gurbettir.

Hal böyleyken ha deyince çıkamazsın yola. Yollar düğüm düğümdür, çözemezsin. Harami tutsa aşarsın da aşamazsın boyunu aşan dünya meşgalesini. İş güç diye oyalar seni hayat. Çocukların okulu, evin, arabanın taksitleri... Ömrünü sele verirsın.

Anne, geçmişin acı tatlı hatıralarıyla buğulu gözleri kapıda, hep bekler. Olmadık bir vakitte avlu kapısı tıngırdar. Yüreği pır pır eder. Söz dinlemeyi çoktan bırakan sızılı dizlerine elleriyle destek olup kalkar oturduğu yerden. Başını uzatıp bakar pencereden. Avlu her zamanki sessizliğindedir. Ne gelen var ne giden. Avlunun demir kapısını rüzgâr sarsmıştır ya da bir kedi atlamıştır üstünden. Birden aydınlanan yüzü yine birden gölgelenir. Çöker olduğu yere yılların içine yığıldığı hasretin ağırlığıyla. Hayallere dalar. Yeni umutlar yeşertir. Bayram yakındır. Bademler çiçeğe durmuştur. Yaz tatilinin eli kulağındadır. Armutlar sararmış, incirler balanmıştır. Gelir elbet, der.

Elbet gidersin. Okullar kapanır, varsıllar yazlığa geçer. Beton ormanı güneş ışınlarını doymak bilmeyen bir oburlukla emer, sonra da hazmedemez insanın üstüne üstüne kusar. Ortalık ter, egzoz, lağım kokar. Pınar başlarında yarpuz, dağ başlarında kekik kokusunu özlersin. Çekilmez olur gurbetin kahır. Hasrete virgül koymak zamanı gelmiştir. Okuldan eve dönen çocuklar gibi sevinçli çıkarsın yola. Git git bitmeyen o yollar menzilde sıra olunca dürülür, toparlanır bir nefeslik mesafe olur. Sıla yolu zamanı geri saran bir film şerididir. Yol bittiğinde filmin başladığı yere varırsın. Güzel devam etmese de güzel başlayan bir filmidir bu. Anne sesiyle uyanılan, anne-babayla sofraya oturulan, kapıdan dışarı adım atınca toprağa basılan; çiçeğe-böceğe, kuşa-kurda, dağa-taşa selam verilip selam alınan.

Arı duru bir pınar başıdır anne. Yanı yöresi boş kalmaz. Sevgiye, merhamete, teselliye susayınca soluğu dizleri dibinde alırsın.

Dizlerinin altına birer taş koyup pınara eğilir gibi eğilirsin, avuçlarından su içer gibi uzanırsın ellerine. Yılların dantel gibi işlediği yüzünün kırışıklıklarından fışkıran nurda, saçlarını donatan gümüş tellerin aydınlığında öptüğün ellerinde cennet kokusu vardır. Bakışı, dokunuşu, sözü şifadır. Cümle yaralarına, yarım kalmış yanlarına iyi gelen ecza budur.

Dünyadaki cennettir anne, ahirete açılan cennet kapısı. Ete kemiğe bürünmüş, insan diye görünmüş bir melektir, bir dünya meleği. Dünyadan cennete anneler üzerinden bir yol gider. Annelerin ayak izini takip edersen her iki cihanda yolun cennete çıkar. Cennet, onun ayakları altına serilmiştir.

Zemheride soba başı sıcaklığıdır kucağı, ağustosta yayla serinliğidir gölgesi. Yorulduğunda, bunaldığında, rotanı şaşırdığında soluklanmak, silkinmek, yeniden ayağa kalkmak için koşarsın ona. Oturursun ocağın başına, dizlerinin dibine. Sofrada kaşığın vardır. Tarhana çorbası, bulgur aşı, ot kavurması... Allah ne verdiyse. Karnın doyunca sıra gönlüne gelir: Hadi anne bir masal anlat!

Yıl on iki ay, bir ömür ayağına taş değmesin, gönlüne gam kasavet konmasın diye üstüne titrer. Derdine senden çok üzülür, mutluluğuna senden ziyade sevinir. Ana gibi yâr bulunmaz. Onun duası, hayali, dünyası yavrusudur.

Ağzın laf yapmaz, elin kalem tutmaz. Beyhude yorma kendini gafil. Bir dünya meleğini anlatmak senin harcın değil.

Ah! "Dili yok kalbimin, ondan ne kadar bîzarım!"

Sana Benzer

Yasin GÖZ

seni ben en uzak diyarlardan sevdim
ilmek ilmek gönül bağını sol yanıma işledim
mevsimler değişir yer ve gök devinir
yalnız hasretim değişmez
gurbet sürgünü gözlerinde

dokunmak ne mümkün ki senin yasaklı çehrene
sarsılır en kuytu yerinden mumyalanmış bedenim
kesilmiş kaskatı güller dökülür ayaklarına
gül, tutuşur dudaklarının kızılığında

sana benzer demiri eriten ateş
dizleri üstüne düşen ay ve güneş
dilenir aydınlığı kapıda zühre yıldızı

gel artık, ılık saç esmer tenlerin karanlığına
bitirme varlığını zamanın kollarında
tükenmiş nefesim yokluğunla cebelleşir
havasız kalmış kalp odalarım bin yıl nöbetleşir

günahsız bir çocuk solur gidişlerinin sancılarını
haykırır yanmış boğazlar biriken yaşanmışlıkları
düşürme yollara adımlarını duymasın rüzgâr
dökülen yapraklar bir gün döneceğini fısıldar.

Faik KUMRU

Sahte Hayat

her gönül kaba, her yürek sahte.
bunca divane gezer elbette.
yemin tutulmaz, kıymet yok ahde;
kendi sinene yaslan da ah de!

insan değişti, devir de keza...
hoyrat eliyle kesilir ceza.
masumun deme tüner başına,
lokmana vurur çöker aşına.

asra dargınım, dosta küskünüm.
suçluysa dünüm ziyandır günüm.
selam sabah yok, ziyaret asla...
her şey kıyasla akılla usla.

dünyada kaos, insanda cinnet
hastalık gibi bulaşmış hiddet.
gözler perdeli, vicdanlar çürük;
insaf sürgünde merhamet cücük.

başlar dengesiz, fikir rotasız.
herkes kendini görür hatasız.
iyilik nedir, hayır nerede?
sahipsiz sabi ölü derede.

ah çılgın nefsim, zavallı ruhum!
içimde büyür koskoca ahım.
bir el uzansa yardıma dair,
iyi gizlenmiş kötülük zahir.

merdiven kırık ayak dolaşır,
bedenim naçar uzvu dalaşır.
hayat çaresiz, yaşam ki ucuz.
yollar dikenli, dargın kılavuz.

Muştuladın Baharı Gözlerinden

Cemal KARSAVAN

gözlerim asılı kaldı kirpiklerinde
yüreğime işledim ilmik ilmik
serden geçtim sır vermedim
ezberleyip hece hece adını
anlamlar çoğalttım kendime

gözlerime yıldız düşürdün geceden
inci inci imgeler topladım
suya düşmüş akşamın renginden
canlandı esir zamanlarımın senliğiyle
mağrur masum bakışların

galaksilerinde gezinirken
işmar edip gel derken engellyidim
sığınmasız tutundum sabah yıldızına
tebessümünle ebeledin beni
mabude zarafetin nezaketinle

goncalar sundun demet demet
ilahi ruhun güzelliğiyle
semadan mavileri topladığında
enlemler oğlak dönencesindeydi
muştuladın baharı gözlerinden.

Matem

havada matem var, içimde talan
bu kaçınıcı bayram, askıda kalan?

akvam-ı beşer sağır mı, dilsiz mi?
çürümüş vicdanlar, kutsar terörizmi.

bu zulüm, bu şiddet reva mı, bu cebir?
nerdeysen gel artık eyy adl-i kebir!

eyy ehl-i semavat, ey ulu Nebiler!
yetiş ya dâd-ı Hak, ölmesin sabiler.

mazlumun kanıyla göllenir Aksâ,
kör olsun adâlet bugünde yoksa!

Taner EKER

